

GAZDASÁGI LAPOK

21. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1908. Május 24.

VIZMENTES
PONYVÁK



VITORLAVÁSZON-
PONYVÁK

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST, IV. KER., DEÁK FERENCZ-UTCZA 3. SZÁM.

GABONAZSÁKOK

VIZMENTES
SÁTRAK,
KÖPENYEK,
LÓTAKARÓK,
VEDREK, TÖMLŐK.



LEGOCSÓBB
BEVÁSÁRLÁSI
FORRÁS!

MINTÁK ÉS ÁR-
JEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

Gazdák figyelmébe!

SCHLOESING THEOPHIL világhírű franciaországi gazdasági vegyész, a francia tudományos akadémia tagja által föltalált és a **marseillei Schloesing-gyárakban** gyártott védő- és irtószereit a **szőlőket és más növényeket pusztító élősködők ellen**, hazánkba bevezetvén, kiadtuk ismeretető-füzetünket és utasításainkat a kártevők elleni védekezésről. Erről szőlő, tudományos alapon készült ismertetőink:

1. Schloesing-ház és feje: Theofil Schloesing. 2. Schloesing bódói pora; védekezés a peronospora ellen. 3. Schloesing egyszerű lecsapott kénpora; védekezés a lisztharmat ellen. 4. Schloesing vasgáliczos lecsapott kénpora a sárgaság és rákfenesedés ellen. 5. Schloesing lecsapott rézgáliczos kénpora a fűrtrohadás, fűrtperonospora és blackrot ellen. 6. Schloesing lecsapott nikotinos kénpora. 7. Utasítás a burgonyabetegségekre elleni védekezésre. 8. Utasítás a répák élősködő elleneségei elleni védekezésre. 9. Utasítás a rózsák, disz-cserjék, virágok és konyhakerti növények élősködő betegségei és ellenségei elleni védekezésre. 10. Utasítás a hernyók irtására. 11. Schloesing „PYRAMION”-ja; védekezés a szőlőmolyok ellen. 12. Utasítás a trágyatelepeknek, komlóskerteknek, a baromfiaknak és baromfiótlaknak kénporrali kezelésére.

Ezen füzeteket fölszólításra díjmentesen és bérmentve küldik a **Schloesing Testvérek és Társai r.-t. gyáraik, Marseille** (Franciaország). Vezérképviselőt a magyar birodalom területére: **Frankl Adolf bankháza Budapest, Eötvös-utca 19. sz.** (Saját ház). **Telefon 25-40.**

Eredeti stassfurti

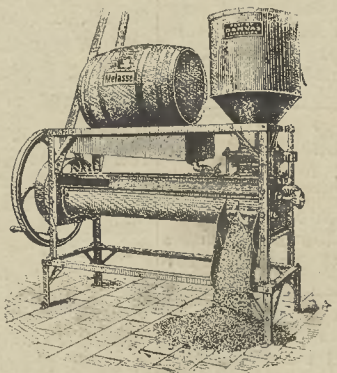
40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb
áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti kalisyndikátus vezérképviselője

Budapest, VI., Andrassy-ut 49.



Ne vegyünk MELASSE-keverékeket!

Az egyedül megbízható erőtakarmány az, melyet a gazda maga állít elő! Ajánljuk a szabadalmazott, automatikusan adagoló, tetszőleges mennyiségben pontosan keverő „**Agrikultura**” melasse-erőtakarmány készítő gépeinket kézi vagy hajtóerőre berendezve! 3-4 waggon áru előállításánál a gép ára már megtérül. Melasse, szárított répaszelet, korpafélék, mindenféle műtrágyák, „**Agrikultura**” org. trágya, enyvtelen csontliszt stb. árusítása.

„**Agrikultura**” mezőgazdákot ellátó részv.-társ.
Iroda és mintatelep: Budapest, V., Zoltán-utca 12
Sürgőnyozim: Oxigen. Telefon: 99-48

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakiszt

csillag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-
legolcsóbb foszforsavas mű-
munkákkal és árajánlat-



den növénynek legjobb és
trágyája. — Kivánatra szak-
tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól Minden zsák ólomzárral és
és figyeljünk a védjegyre! tartalomjelzéssel van ellátva!



CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,

sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
szecska- és répavágók, kukorica-mörzsolók, darálók,
örlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



WEISER J. C.

gazdasági gépgyár és vasöntőde Nagy-Kanizsán.

Malomépítéset. *** Teljes szivattyuművek.

AJÁNlja:

Szabad. rendszerű „Egyetlen” magyar lenvető-
gépét 27-43 sorral. Szab. „Zala-Drill” sorvető-
gépét. Különleges kukoriczavetőgépeket. Min-
dennemű gazdasági gépet elsőrangú kivitelben.

Szecska-, répavágó- és ekekéseket minta szerint. — Öntvényeket nagyban.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

VEZÉRELV: Hozzunk mezei gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8
Negyed évre	4

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszi fel.
Arjegyék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos áron fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utánnyomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissz

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — J.	377
Tárca. A kakas történelmi szereplése. — Kredits Ferencz	378
Törvényjavaslat a kivándorlásról	378
Ujítások gőzekeken. — Jalsoviczky János	381
Fűzesek trágyázása	382
Gőzmozgonyok kihuzható oszveszkázzal	382
Könyvismertetés	382
A nemes fűz termelése	382
Kérdések és feleletek	382
Kérdések: Tehénistállókon alkalmazandó szellőztetők. Z. P. — Kölestermelés? — A vadgalamb a kukoriczavetésen. L. V. — Dughagyma magzásának megakadályozása. E. K.	
Feleletek: A daraetés zöld luczerna takarmányozása mellett. S-I J-f. — Vasuton szállított tej megsavanyodása ellen. L. — Tapasztalatok a faczement tetővel. Party. — Vágáliczos permetezés a vadrepreze és vadmustár ellen. O. L.	
Hírek	383
Apró szakközlemények	384
A méhviasz. — A carbolinum a gyümblestermelésben. — A tavaszbuza őrlési őrleke	

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet — A deficités visszavándorlók. — A magyar szociálpolitikuskok nagyratörő eszméi. — A gazdag Franciaország és a szegény Magyarország. — A Balkánszerződések és az agráriusok. — Az osztrákok készülődnek a külön vámterületre. — A földmívelésügyi költségvetés és az új bortörvény.)

A májusi esők, ott a hol bőven voltak, hatalmas fejlődésnek indították a kalászos vetéseket. Különösen a búzák meglepően változtak előnyükre, bár ne feledjük el, hogy nagy adósságot kell leróniok. Elmaradásukat kell helyreépítenni. De bármennyire is ösztönöz a fejlődésre a nedvesség és meleg együttes hatása, ott, a hol ezek a szerencsés föltételek bekövetkeztek, a normális évek ez időszak fejedésétől a búzák még jó távol állanak és ennél fogva nagyon helyén van, ha reményeinkben el nem bizakodunk, tudva azt, hogy a Péter-Páli barriére, főleg a későn vetett búzákra nézve még veszedelmes akadályt szokott képezni. A tavasziak azonban az idén a legszebb reményekre jogosítanak. Fejedésük nagyon szép és gyors s ki tudja, hogy érésük nem fog-e előbb bekövetkezni, mint csak a télen kikelt őszié. A hol az esők elmaradtak, ott a kánikulai forróság nagy ártalmára van mindennek.

A őszi munkák teljes erővel folynak. Aszatólások, kapálások a munkásnép száz-ezreit foglalkoztatják. A napszámberék az ország minden részeiben, a hol a visszavándorlás folytán a kezek megsaporodtak, mintha enyhébbek lennének, mint tavaly. Sokat tesz az is, hogy a répatermelés erősen korlátozva lett. Amerikából most szállingóznak haza a gyászmagyarkák, a kiknek ugyan sem a fülüket, sem az orrukat nem vágják ott le, de a kik csak úgy jöhetnek haza, hogy hazulról küldenek pénzt nekik. Ezek a deficités amerikaiak mód nélkül lehangolják a kivándorlási kedvet; savanyu képpel hallgatják az ily visszatérők odisséait és míg tavaly ilyenkor a falvakon minden kiejtett második szó Amerika volt, — oda vágyódott minden lélek — most mélyen hallgatnak, vagy azt hajtogatják, hogy lám, dolgozni kell mindennütt, — tehát ott sem hever az arany a földön. Ez az elkedvetlenedés, aztán a küszöbön levő új törvény együttesen, meg fogják állítani az ország nagy vérvesztését; de ez megfogja merész röptében állítani az agrárszociálizmus ferdeségeit, a melynek legerősebb melléktámasza a kivándorlás volt.

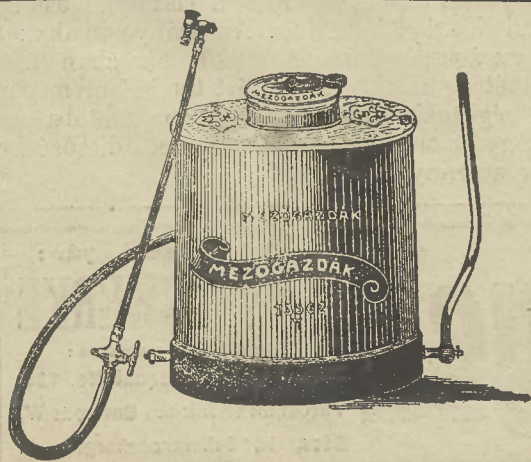
A magyar képviselőház szociálpolitikuskai nagy lépéseket szándékoznak tenni előre. Nevezetes lépésük volt a cselédtörvény, a melynek humánus intézkedéseit oly izetlenkedésekkel zavarták össze, hogy ugyancsak fáj a munkaadó gazdák feje tőle. Ha a napilapokat olvassuk és a koalíció pártjainak fuzionálása mellett hoznak föl érveket, a legerősebb az, hogy szociálpolitikuskai alkotásuk követelik a pártok tömörülését. Ez a nagy szociálpolitikuskai felbuzdulás előre veti az árnyékát és a gazdák el lehetnek készülve újabb nagy áldozatokra. Ezideig a Bismark-féle olajcseppek voltak divatban, de most már nem cseppeket öntenek a forrongó víz felületére, hanem valóságos olajfolyamokat akarnak megnyitni. Hiszen csak győzze a gazdatársadalom az olyanféle alkotásokat, mint a minő az 1905. évi francia törvény: a gazdasági munkások nyugdíjazását. A gazdag Franciaországban kimondták, hogy minden gazdasági munkás, a ki 60 ik évét betöltötte, 360 frank (majdnem ugyanannyi korona) agkori nyugdíjra tarthat számot. Az erre szolgáló alaphoz a munkás a munkaadó és az állam kötelezőleg járulnak hozzá egy-egy harmaddal. A francia nemzeti nyugdíj-intézet számítása szerint a munkás 24-ik évétől 60 éves koráig évenként 15 frankot, a munkaadó ugyanannyit köteles fizetni a nemzeti nyugdíj-pénz-

tárba, hogy a 240 korona évi nyugdíj kijöj-jön, mihez az állam szinte 120 frankkal járul. Franciaországban 3,380.000 oly munkás van, a ki a 60 évet be nem töltötte, ezenkívül 553.000 feles kisbérő és 237.000 zsellér. Összesen 4,417.000 egyén, a kinek a nyugdíj-alaphoz mint munkásnak hozzájárulnia kell. Az államnak, ha az átmeneti időn túl esett, 425 millió frankot kell évente fizetnie, mint átlagot. Mivel pedig ezen összeg a budgetben hiányzott, ennél fogva fedezetről kellett gondoskodnia és ez okból tüzzel-vassal szoritják ott is az új jövedelmi adót. A gazdának jövedelmi adóját fogják emelni s így tulajdonképen az összes teher csak a munkaadókra fog nehezedni.

Nálunk a dolog megfordítva készül. Először behozzák a végtelenül ártatlan színbe állított jövedelmi adót, aztán jönnek elő a parlament szociálpolitikuskai a gazdasági munkástörvényvel. A különbség azonban az, hogy míg Franciaország gazdag, Magyarország szegény; de nemcsak ez. Franciaország oly agrárius védvámrendszert léptetett életbe, a mely teljesen megvédi a francia mezőgazdasági termelést. Van tehát miből fizetni. Minálunk a vámvédelem csak időszaki és csak részleges. Ha jó buzatermésünk van, akkor a védvám csak a papíron lesz meg. Ha a szerb- és román szerződéseket megkötik, akkor az állatvédelem nulla lesz. Mi a tártárból fizessen a magyar gazda, ha minimális árakkal csak egy borotvaél választja el a rendes deficitektől?

Vigyázzunk a szociálpolitikuskai urak nagy-zási hóbortjaira!

Micsoda disznó szerencséje lenne a magyar gazdának, ha a szerb szerződésből nem lenne semmi. A szerbek valahogyan nincsenek vele megelégedve és a skupcsina elé sem merik vinni. Az osztrák agráriusok is fenik reá a fogukat. A magyar agráriusok? Azt mondják, hogy 190-en vannak a magyar parlamentben, csak hogy eddigél még nem láttuk őket. Ezekre nem számíthatunk. Legtöbb bizodalunk a szerbekben van. Ott Nisben a Balkanska Banka segítségével nagy marhacsarnokot és vágóhidat szándékoznak építeni a kőbányai minta szerint. Egyiptom és Olaszországba és más államokba szándékoznak exportálni. Az Isten segítse őket oda! A romániai szerződésről azt írja a N. F. Presse, hogy jóformán készek az előmunkálattal, csak azok az osztrák agráriusok ne lennének! Mert hát a mivel csak lehetett, kedveskedtek a románoknak, lévén az fontos



Ajánljuk nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesített magyar fogatos szőlőpermetezőinket, melyekkel nagy munkaerő és permetező anyag megtakarítás érhető el. — Most megjelent tavaszi, szőlőmívelési árjegyzékünket, szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról kívánatra bérmentve megküldjük.

Mezőgazdák A. jegyű permetező K 40.—

„ B. „ „ „ 34.—

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
BUDAPEST,

V., Alkotmány-utcza 31. sz.

piac az osztrák ipar számára. De az agráriusok! S a magyarok? Nevessetek.

*

A ki az osztrák belügyeket figyelemmel kíséri, annak nem került el a figyelmét, hogy mily lázasan készülnek odaát a marha- és sertésnyésztés emelésére. A legeltetési ügyet rendezik és a kiterjedt marhatartás és értékesítés útjában álló minden akadályt elhárítani törekednek. Tenyészegyleteket kívánnak alakítani államsegéllyel stb. stb. Mindezt miért? Mert előkészülnek a 9 év múlva bekövetkező vámelkülönítésre. És Magyarország? Nem néz az orra elé. Csak megy, megy gondtalanul a sulyos jövő elé, mint a bogár a falnak. Arról van szó! Vagy lemondani arról a törekvésekről, hogy külön legyen a vámterület, vagy tessék készülni hozzá!

*

E héten tárgyalták le a földmívelési minisztérium költségvetését. Darányi miniszter előterjesztéseit rokonszenvesen fogadták. Ugyancsak e héten volt az új bortörvény anquet-je is. Mindkettőre jövő számunkban még visszatérünk.

y.

Törvényjavaslat a kivándorlásról.

Az 1907-ik évi IV. t.-cikk revizióra szorul. E törvény lehetővé tette azt, hogy 5 év alatt majdnem egy millió ember vándorolt ki. Mert bár a szerzési ösztön volt a kivándorlás fő rugója, — mégis az ábrándképek festése tette azt lázassá. Ezen ábrándképek festését pedig egy alattomosan működő nagy ügynöki hálózat végezte. Az említett törvény tartalmazta az utlevél kényszert, de eredménytelenül, mert a németországi kikötőkben nem kértek utlevelet s a jogosulatlan kivándorlásnak gátat vetni nem lehetett, annyival kevésbé, mert az utlevélügy kezelése is, a kért utlevelek roppant nagy száma miatt pongyola volt. Megkoronázta a törvény rossz hatását az engedélyezett magánügynöki intézmény, miáltal a kivándorlás mesterségesen volt fokozható; úgy szinte a kivándorlásra csábítás tulenyhe büntetése, 2 havi elzárás és 600 korona maximális bírsággal, a mi teljesen elégtelennek bizonyult.

A most benyújtott törvényjavaslat főbb

intézkedései a következők: A kiskorúaknak csak akkor engedi a kivándorlást, ha elhelyezésük előre biztosítva van. A családfők kivándorlását tiltja, ha a családtagok ellátásáról kellőleg nem gondoskodnak. A katonaköteleseknek, tehát a 17 éven felül levő férfiaknak mindaddig, a míg védkötelezettségüknek eleget nem tettek, csak 50—1000 K-ig terjedő óvadék letétele ellenében adható kivándorlási engedély. Kivándorlási irodákat nem engedélyez, csakis a fővárosban és a vállalkozótól, valamint helyettesétől 100.000, illetve 50.000 K óvadék letételét követeli meg. Ügynökök alkalmazásba vétele tilos. A vállalkozót 20.000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja az esetben, ha a kivándorlók érdekeinek védelmére hozott intézkedések ellen vét. Kivándorlási tanácsot létesít a miniszter bővített hatáskörrel, mint véleményező testületet. Szigorú büntető jogi határozatokat tartalmaz nagyon erős, megtorló intézkedésekkel a kivándorlásra csábítók és azok ellen, a kik a jogosulatlan kivándorlást elősegítik. Három évig terjedhető fogházzal, mely visszaesés után 8000 K bírságra és 5 évre emelhető, sújtja az ez ellen vétőket.

Ezek in nucleo a törvényjavaslat intézkedései. Ugy látszik, hogy Andrássy gróf a közönség köréből sűrűn fölmerült panaszokat tekintetbe vette. A mennyiben gazdátársainknak még volnának életre való eszméik, még nem lenne késő azokat előterjeszteni.

Ujítások gőzekéken.

A 36311. sz. szabadalom ismertetése szabadalmi igénypontoként.

1. Az eddig használatban levő gőzkeszerkezeteken tapasztalható hiányok részben munkazavarokat, az anyagoknak aránytalanul gyors kopását, gyakori kötélszakadást, alkatrésztöréseket s ezekkel karöltve tetemes felesleges pénzbeli kiadásokat és munkaidő veszteségeket okoznak.

Gőzketulajdonosok tudatában vannak azon körülménynek, hogy a kétfépes rendszerű gőzekéknél, a baloldali gőzgép munkájában folyton ráz; az alkatrészek a rázás következtében gyorsan romlanak, a függőleges csapágy csavarai megnyulnak s több

esetben elszakadnak, azokat ily esetekben munkaidőt rabló veszteséggel kell ujakkal kicserélni, csavarok hiányában esetleg egész napi időt eltölteni, míg azt pótolni lehet; ha már pótolva lett is, újból elő áll a csavarok nyulása, a mely ismét a tengely helyes irányának változását vonja maga után. Ezen előálló helytelen tengelyállások okozója a minden bajt előidéző erős rázásnak.

Ezen sok kárt okozó munkazavar azért következik be a balgép szerkezetnél, mert a gép erőhatása munkaközben a függőleges tengely csapágy fedelére a kazántesttől kifelé hat. A jobboldali gépeknél a kifejtett erőhatás a függőleges tengely helyzeténél fogva a kazántestre irányul, minek következménye a gép nyugodt járásában nyilvánul.

A baloldali gépnél előálló üzemi zavarok kizárását van hivatva jelen szabadalom első igénypontja. Ezen igénypont meghatározza, hogy jobb- és balgép szerkezet alkalmazása által a gép erőhatása úgy egyiknél, mint a másikon a kazántestre irányíttassék s ez által a gépek nyugodt járása, a gépalkatrészek tartóssága biztosítható legyen.

2. Gyakran előfordult már, hogy az ekét a gépkezelő figyelmetlensége következtében a gépszerkezetre ráhuzatta s ez által tetemes kárt okozott, sőt kazánrobbanást is idézett elő. De ha ez nem is következik be, a géptulajdonos folyton azon aggodalommal van eltelve, hogy retteg ezen bekövetkező eshetőségektől.

Ezen hátrány megátlását van hivatva jelen szabadalom 2-ik igénypontja az által, hogy a vonó kötélen alkalmazott gömb, vagy efféle által működésbe hozott emelőszerkezet, minden egyes munkaszakasz befejeztével önműködőleg szünteti meg a gőzhengerbe való gőzbeömlést, a melynek következtében a gép megszűnik működni, mielőtt az eke a gépszerkezetéhez érhetne.

3. Ismeretes gőzketulajdonosok előtt a kötéldobfék, a melynek rendeltetése egy ezen szerkezettel kapcsolatos akasz segélyével a kötéldobot legombolyítás alkalmával oly helyzetbe hozni, hogy az arról legombolyodó kötélt gyorsabban ne haladhasson, mint a milyen gyorsan az eke vontatva lesz, mert ha a dob forgása gyorsabb, az esetben a kötél-

TÁRCZA.

A kakas történelmi szereplése.

Kellemetlen ugyan a kakas kukorékolás, voltak azonban idők, mikor a kakasszóval számolni kellett. A római császárság idejében pl. maguk az augurok is a kakas kiáltásából s magaviseletéből lesték a sors fordulatát s ekként ennek a nevezetes szárnyasnak egyetlen természetes mozdulata gyakran egész népek sorsára és történelmére jelentős befolyással volt.

Az augurok jövendőmondó művészetüket a madarak repüléséből vont következtetéseiken kívül, nagyrészt az okos kakasnak köszönték; ha a kakasok jó étvágygyal csipkedték fel az esleget, győzelemre volt kilátás, ha ellenben immel-ámmal szedegették, vagy talán még ott is hagyták ételüket, akkor a hadviselés nem volt kedves az istenek előtt és nem volt kilátás fegyvereik diadalára. Ezért van, hogy már Zoroaster idejében meg volt állapítva a kakas tekintélye. A perzsák a derengő hajnal jelképének mondták: a menyeyei ör naponta jókor reggel felébreszti a kakast, s ez a friss madár sietve hallatja hangját és üzi a rossz szellemet s az alvász démonát. Az első kakasszó hallatára elmenekül az ördög.

A perzsák törvénye is említést tesz a kakas-

ról, szent madarukként tisztelték, s nem volt szabad bántani; azt mondták, hogy: „a bűbajosoknak és a rossz szellemnek félelmetes ellensége.“ A kutyát támogatja az éberségben. A mit nem vesz észre a kutya, azt észreveszi a kakas, egyesült erővel küzdenek a gonosz ellen. A háznak jó szelleme. A jónak minden ellenségét legyőzi; szavára világosság váltja fel a sötétséget, a tolvaj rejtekébe vonul, a vizen járó hajós megvigasztalódik, a betegek fájdalma enyhül, a sebek szagatásai csillapodnak, a tévelygők Istenhez térnek és az elesettek hitükben újra megerősödnek.

A görögök és rómaiak az éberség és harczi kedv jelképeként is tekintették a kakast. Héliosnak, (Apolló) s a harc istenének Aresnek (Mars) valamint Pallas Athénének (Minerva) volt a kiválasztott madara. Hermes az istenek hírnöke is jelképének tekintette a kakast. A monda szerint, Mars midőn Aphroditével találkozott, őrt állított: az ő elaludt. Mars büntetésből kakassá változtatta.

A kakas harczi kedvének csodálata és annak a vitézség példaképeül való feltüntetése történelmi eseményként is szerepel. Themistokles, a nagy görög hadvezér u. i. midőn seregét a perzsák ellen vezette, utközben két viaskodó kakast talált. A vezér megállítá egész seregét s beszédet tartott hozzájuk, hogy: Ime, a két kakas, a melyek se hazájuk, se nejeik, se gyermekeik, se vallásuk, se szabadságuk nincs a

melyért harcoljanak — ime, mégis a férfierő és bátorság oly nagy bennük, hogy ily hatalmas viadalra kelnek: „vegyetek róluk példát!“ — biztatá katonáit — s azok annyira felbuzdultak a kakasok férfias és bátor viadalán, hogy legyőzték a perzsákat!

Már a germánok különbséget tettek a fehér és fekete kakas között; a fehér a világosság istenét jelképezte, a fekete ellenben az éjszaka istennőjének a symboluma volt. Ezen színbeli megkülönböztetés időtlen-időig megmaradt a babonás népek gondolat-világában s ezért mondják, pl. hogy: a fehér kakas vést hoz a baromfi udvarra; a vörös kakast nem szabad megtűrni a háznál, mert a bőrében boszorkány lakik, (vörös kakas egyébként tüzet is jelent, innét e mondás: „vörös kakas röpit a házra.“) csak az a kakas jó, a melyik pénteki napon kelt ki a tojásból. Az aranyosnyaku kakas a legjobb! — a mythologia szerint az istenek társa az ilyen kakas: kukorékolásával az emberek közt uralkodó viszályt képes megszüntetni. Legfélelmetesb ellenség a vörös kakas, mely a halál istennője mellé szegődik: bajt hoz az emberekre és a viszálykodás magvait hinti el közöttük. Az aranyosnyaku: az igazságosság hű öre, örökös harcban áll a sötétség hatalmával. Ezért tartja fenn még ma is régi tekintélyét a kakas, azon különbséggel, hogy az aranyosnyakut megillető dicsőségben valamennyi osztozik.

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár
GARVENSWERKE
 Központi Igazgatás:
 Bécs, II., Handelsqual No. 130.
 Városi mintaraktár. Garwens W.
 Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

dobon levő kötélkarikák meglazulnak, leesnek rendes állásukból és egymásba akadva a kötél összekuszálódását eredményezi. Ezen körülmény ha bekövetkezik és a másik gép által a kötél ily állapotban meghuzatik, oly kötélrongálást állít elő, a melynek következtében a vonókötél töréseket szenved, miből kifolyólag a kötél rendes járása mindig akadályozva lesz és sok költséges kötélkopást idéz elő.

A dobfékakasz rendes működése e bajon hivatva van segíteni kapcsolatban a dobfék rendes feszültségével.

A dobfékakasz úgy a mint alkalmazva van, nem felel meg a rendes hivatásának, nem pedig azért, mert a dobféken az akasz részére, a bevágások (fogazások) ritkák és ennek alapján a dobfékakasz sok esetben a megállás pillanatában oly helyzetbe jut, hogy a dobot még 15—20 cm. visszafelé való forgásában megakadályozni nem tudja s így a kötélkarikák meglazulnak s leesnek rendes helyzetükből, az akasz pedig a gép munkája közben oly nagy mérvű kalapálást, csilingelést idéz elő, hogy attól az esetleg előforduló más hiányos gépállásokat, kopogásokat észlelni nem lehet.

Ezen hátrányok kiküszöbölését czélozza ezen szabadalom 3. igénypontja, melynek segítségével a kötél dob hajtó művének be, illetve kikapcsolása alkalmával a kötél dob fék szerkezetét befolyásoló kilincs, (akasz) önműködőleg ki, illetőleg bekapcsolatik. Ezen módosítás által megszűnik a gőzgép munkaideje alatt azon fület sértő berregő, kalapáló hang, melyet a dob fék verődése idéz elő. Ezen láрма megszüntetésével könnyen megfigyelhető a gépszerkezet egyenetlen vagy egyenetlen járása, minek következtében már a kisebb gépszerelési hibák észrevehetőek és annak idején addig javíthatók, míg nagyobb hibák be nem következnek, mely körülménnyel tetemes felesleges kiadás takarítható meg.

4. A kazántest alsó részére szegecselt kötél dob tartó lemez az eddigi géprendszerknél csakis a kazántest két oldalán lett felszegecselve, ez a módszer azonban nem nyújt teljes biztonságot arra nézve, hogy a kötél dobnak nagymérvű feszültsége következtében a kötél dobot tartó lemez ne féderezhessen, e

mely körülmény ismét a gépszerkezet erős rázásában nyilvánul, mivel az ily féderezések bekövetkezése maga után vonja a kötél dob fogas iveretének elmozdulását s ennek következtében változnak a fogaskerek egyezményes állásai, a minek természetes következménye az erős, munkaközbeni rezgésben nyilvánul.

Ezen szerkezeti hibát van hivatva javítani ezen szabadalom 4-ik igénypontja, az által, hogy a kötél dob tartó lemez ne csak két oldalról, de elől és hátul fekvő végei is oly módon szegecseltessenek a kazántest alsó részéhez, hogy az által a lemez féderezése megakadályoztassék s ezzel megszüntethető legyen azon üzemi akadály, a mely a jelenlegi két gépes rendszerű gőzeke szerkezetek némelyikénél szembetűnőleg tapasztalható.

5. A jelenlegi kötél dob szerkezetek oly módon vannak készítve, hogy a kötél dob magassága az *uj* kötél vastagság tizszeresének felel meg, vagyis egymásföle, egysorban tiz karika kötél fér el. A kötélemelő csiga szintén oly módon van a dob alsó részén elhelyezett emelő szerkezettel készítve, hogy az a kötelet a dob minden egyes fordulata alkalmával a dob magasság $\frac{1}{10}$ részével emelje, illetve $\frac{1}{10}$ részével ejtse lefelé, hogy a kötél rendes fel- és legombolyításával a kötél kopása megakadályoztassék, illetve a kötél egymáshoz való erős dörzsölődése elháríttassék.

Ezen várakozás (a melyhez a kötévezető készülék jelenbeni szerkezete kivített nyert) nem felel meg teljesen, nem pedig azért, mert a midőn az *uj* kötél a munka következtében megkopott, megnyult, megvékonyodott (a mi már az első egy-két hónapi munka után bekövetkezik) a kötél dob magasságára már nem 10 karika, de 11, 12, sőt 13 karika is fog lerakadni ahhoz képest, a milyen arányban vékonyodott meg a vonókötél.

Misem természetesebb tehát, mint azon helytelen kötévezető szerkezet működése, a melynél a kötél sorainak száma a dobon változik, de az emelő szerkezet mindig marad a régi, vagyis a dob magasság $\frac{1}{10}$ része, holott már csak $\frac{1}{11}$, $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{13}$ részt kellene emelnie vagy ejtenie.

Elképzelhető, hogy ily eltérések a kötél-

gombolyításnál mily erős egymáshoz dörzsölődést idéznek elő s ebből kifolyólag mily nagy kötélkopás következnek be. A kötél felgombolyítás akkor nem idéz elő kötélkopást, ha a kötél egyenesen vezetetik a már felgombolyított kötél fölé vagy alá, de mivel a jelen szerkezeteknél a kötél nyulása következtében a lerakható kötél sorok változnak, míg a kötévezető szerkezet folyton egy irányu változhatatlan mozgást végez, bekövetkezik, hogy már az emelő szerkezet a legfelső váltó pontján áll, akkor még a kötél (mivel vékonyabb lett) még nem töltötte be a kötél dob magasságát. A csigavezető szerkezet már lefelé halad, a kötél sor azonban fölfelé emelkedik s ha elérte a kötél a dob felső részét, akkor egyszer lefelé igazodik a kötélsziga irányában és elhagy két-három sor kötélnek való helyet, a mely elhagyott hely a következő felemelkedésnél már mintegy nagy mélyedés, megakasztja a kötél rendes felcsavarodását, de meg a rendetlen felcsavarodásból eredő erős kötélkopáson kívül, még a kötél egymásról lepattanásai következtében nagy rántások is bekövetkeznek, a mi a gépszerkezetre szintén káros hatással jár és a kötél tartósságát veszélyezteti.

Ezen szerkezeti hiányon segíthet a szabadalom 5-ik pontja, melynek alkalmazásával a kötél dob magassága a szerint változtatható, a milyen arányban a kötél vékonyodik, hogy mindig 10 karika kötélsort lehessen a dob magasságában elhelyezni, hogy az emelőcsiga szerkezet rendeltetésének megfelelőhessen és ezáltal azon nagymérvű kötélkopás megakadályozható legyen, a mely a jelenlegi gépszerkezeteknél egyformán nyilvánul.

6. A himba eke, a mint a gőzeke tulajdoncsok jól tudják, egyenetlen, gödrös, különösen tengeri földszántásoknál vagy az egyes ekék által hagyott barázdák keresztbeni szántásánál ha a mélyedéshez ér, kerekai gyorsan előrehaladnak és a mint a mélyedés közepét elérik, megállnak mindaddig, míg az ekegerendely előrehaladásával a kerekeket ismét tovább nem vonják, ezen egyenetlen haladási változások az eketengelyre és az azon alkalmazott kormány szerkezetre erős vágódásokkal hatnak, de míg az ekének gya-

Régekte még többet adtak e kakaskodásokra, mint a mennyit ma és mig az aranyosnyaku éber álmából felriadva, hangját nem hallatta: addig a lakók nem hagyták el a házat s napi munkájukat el nem kezdték, nehogy szólása előtt ártalmukra lehessenek a gonoszok. A britannok és szláv népek is isteni hatalmat tulajdonítottak a kakasnak és anynyira megvetették az alapját a kakas nimbusának, hogy a középkoron át füződő mondák és legendákkal fölékesítve, nemcsak keresztény utódaikra hagyták a régi kor emlékeül azt, de sőt: az Údvözítő példálódzása és Péter apostolban megnyilatkozó emberi gyarlóság révén még manap is megszentelt symbolumnak tekintik; mintegy intelemül és azért, hogy a sátán incselkedéseivel szemben, a hit erős paizsával magunkat megvédelmeznünk iparkodjunk, az éberség eme jelképe, templomaink tornyára került.

Az egyházi atyák intelmeikben sokszor megemlékeznek a kakas jó tulajdonságairól; a mesterét megtagadó Péter apostól történetéből következtetve, pl. azt prédikálják, hogy a kakas kukorékolása arra emlékeztet, hogy előbb-utóbb megszégyenül a hazugság. Gergely pápa pedig azt mondja, hogy a jó pásztor a kakashoz hasonló, mert e földi élet sötétségében a jövendő örök világosságot az emberek között hangos szóval hirdeti, mondván: „az éjszaka elmúlt, a nap közeleg.“ Szt. Ambrus azt írja, hogy: „a kakasszó éjjel igen kedves,

sőt nemcsak kedves, hanem hasznos is; mert az aluvót felserkenti, a fenlevőt kötelességére inti, az eltévedt utazót megvigasztalja, az éjszaka nagyobb részének elmúltát hírül adva neki.“

Már az esztek és finnek is „örző szellemnek“ tekintették a kakast és jelképileg foglalkoztak vele. A kakasnak ily jelképezésén alapszik a várfokokra alkalmazott érc kakas. Mintha Héla csodás kakasa a „világosság“ állandóan küzdene benne a sötétség ellen s mintha különösen az éjjeli órákban valódi jóltevőivé szegődnek a jámbor emberek, a rossz lelkiismeretűt pedig mindegyre furdalja: ennek csikorgása riasztja fel V. Lászlót nyughatatlan álmából. A kakasnak ily symbolumként való alkalmazása azonban legelőkelőbb tünik elénk, ha a templomtorony tetején látjuk. Ezen kakasok között bizonyára a győri karmeliták templomának réz-kakasja foglalja el a legelőkelőbb helyet, az a monda száll ugyanis fölé, hogy: midőn sok éven át török rabiga alatt sinylődő Győr városára — Pálffy és Schwarzenberg vitéz katonáinak elszánt küzdelme után — a várva-várt szabadulás napja felvirradt s a szorongatott törökök látták, hogy ellentállni már nem képesek: hirnökök küldtek a basához, hogy meneküljön, ekkor hajthatatlanságának és a török katonákba vetett törhetetlen bizalmának a dolyfös basa azon válaszzsal adott kifejezést, hogy mindaddig védelmezni fogja a várat: „A mig az a

réz-kakas meg nem szólal“ — erre a kakas megszólalt. A nagy időt megért réz-kakas a város jóléte felett, még ma is, a karmelita templom tetején virraszt.

Érdekes szerepe jutott a kakasnak szabadságharcunk idején: a jarkováci híres éjjeli csatára u. i. kakaskukorékolás volt a riadó! Fáradt honvédeink mélyen aludtak, az egész tábor pihent. Egyszerre azonban a kakasok hangos kukorékolása zavarta meg a csendet. Felébredt egy honvéd s csak úgy szokásból kinéz az utcára. Mit látnak szemel: egy nagy sereg fegyveres rácz sompolyog az alvó tábor felé, már-már körül is zárja, mindjárt rá is fog törni... Ám a kakasszóra felébredt honvéd hamarosan megpörgeti a dobon a riadót s Damjanich vitéz katonái jól elpáholták a ráczokat.

A nagy csata emlékére a győztes harmadik zászlóalj legénysége, kék sapkája mellé fehér kakastollat kapott. Ime, milyen szerény volt a jutalom azon időben, mikor legnagyobb volt a magyar. E fehér tollasok a vörös sapkásokkal együtt a forradalom idején legfélelmesebb ostora volt az ellenségnek, s ha a jarkováci csatáról kérdezték őket, büszkén dicsékedtek el vele, hogy: „a ráczok nem sok kárt tettek bennünk, de mi valamennyien náthát kaptunk, mert meztláb és pőrén verekedtünk a havon. Az volt aztán a prűszkölés, csak hogy a ráczok még jobban prűszköltek ám.

Krenedits Ferencz.

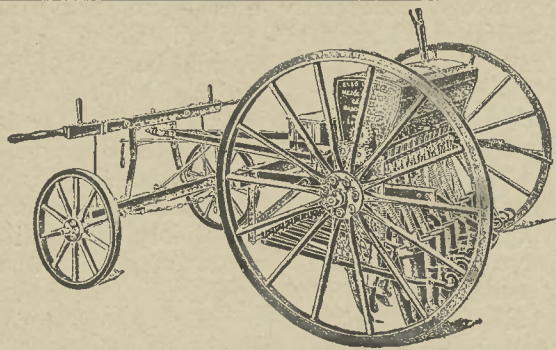
Ganz és Társa, Hofherr és Schrantz felsőmagyarországi vezérképviselői.

Gőzekealkatrészek, ekevasak, acél- és fémalkatrészek, gőzeke sodrony-kötelek. Sack-rendszerű ekerészletek, ekevasak, kormányok, mindenféle gazdasági gépek. Kazánkovács munkák. Uj tűzszekrények. Malomberendezések. Diesel-, szivógáz-, benzin-motorok. *****

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcz.

Olcsó árak!

Pontos kiszámlálás!



A legjobb vetőgép

a szab. „LOSONCZI DRILL”

Magyar gyártmány!

Magyar gyártmány!

Árajánlatokkal és árjegyzékekkel szívesen szolgál

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérigazgatója, Budapest

V. kerület, Váci-körút 32. szám.

kori felugrását is eredményezi, a mely körülmény folytán előáll a szántás egyenetlensége és az eke összes alkatrészeinek nagymérvű kopása.

Az eke tengelye munkaközben (legyen az lökéshárítóval, úgy mint aczélrugó, vagy rugyanta betéttel felszerelve) oly erős vágódásoknak van kitéve, hogy az által a tengelynek, kormány szerkezetnek, az eke kerekeinek, gerendyének idő előtti kopása, sőt sok esetben törése áll elő.

Ezen erős vágódások hatását a vonókötél, a dob (kötéldob) közvetítésével a gépszerkezetre is átviszi, minélfogva annak tartóssága is függővé van téve az eke egyenetlen sima járásától.

Ezen hibák kiküszöbölését van hivatva, jelen szabadalom 6-ik pontja, melynek alkalmazásával az eketengely szerkezet felsőrésze kikötést nyer a vonókötélhez.

Az eketengely kikötése által biztosítható a himbaeke gerendyének, tengelyének, kormány szerkezetének, a vonókötélnek és ezzel kapcsolatosan a gőzgép dobszerkezetének tartóssága és nyugodt járása, továbbá az eke egyenetlen mélységű munkája. A kötél és kötéldob rángatása (mivel kikötés által az eke sima egyenetlen járása a leghantóssabb tengeriföld szántásánál is biztosítható) elmarad, minek következtében a kötél kopása nagymérvű megakadályoztatik és a kötéldob tartóssága is biztosítható.

7. Gőzekénél a mindenkoron földön fekvő vontató kötél, mivel vonási pontja az eketengely középpontjáról történik, egyenes irányban nem vontatható, hanem az eke utolsó ekefejének oldaltávolságát kell követnie és csak az utolsó ekefejtől marad vonási irányára egyenes helyzetben, természetes, hogy ezen kihajlásával a kötél az ekére folyton oldalnyomást gyakorol, a melyből származó surlódás a kötél gyors elkopását vonja maga után és az ekének helyes vontatását akadályozza, vagyis az eke rendes fogatásában folyton akadályozva lévén, az oldalnyomás által rendeltetésének eleget nem tehet s ebből kifolyólag a napimunkavégzés hátránya származik.

Ezen hátrányok kiküszöbölését van hivatva jelen szabadalom 7-ik igénypontja által, a mely a kötélkihelyező szerkezet alkalmazásával biztosítható az eke egyenetlen fogatása a vonókötélnek az utolsó ekefejhez való eldörzsölődéséből eredő gyorskopás elhárítása, az eke helyes

vontatása és a napi munkatöbblet eredményes végzése.

Ha kötélkihelyező készülék nélkül dolgozunk a gőzekével, akkor a mindenkor vontatott kötél az ekére ható oldalnyomásával az eke fogatását ahhoz képest változtatja, a mely arányban változik a vontatandó kötél súlya a haladással kapcsolatban, vagyis a szántás kezdetén kevésbé, a végén pedig már nagymérvűen kihatólag, mivel akkor már az egész 420—430 folyóméter vontatókötél a földhöz tapadó súlyával hat mint oldalnyomás az utolsó eke fejére.

8. Tekintettel a gazdasági munkásviszonyokra és tekintettel azon körülményre, hogy a gazdaközönségnek a gőzművelést ne csak a mély szántásnál, hanem a vetőszántás, boro-

tatásához alig veszi igénybe a tényleges géperő egyharmadrészét. Ennélfogva még kétharmadrész erő marad fel a boronának, vetőgépnek, láncboronának vontatására, a mely munka együttvéve sem kívánja meg azt a vonóerőt sem, a mit az eke sekélyszántásnál igényel. Ennek alapján ezen gazdasági eszközöknek egyszerre való vontatását a gőzerőnek kihasználásával haszonnal végezhetjük; természetes, hogy ezt csak azon esetben fogjuk foganatosítani, hogyha vagy az őszi vetési idő rövidege kényszerít, vagy pedig a tavasziak alá való mély műveléssel már annyira előhaladtunk, hogy ennek abbahagyása által a gazdaság kárt nem szenved. Azon belterjesebb nagyobb uradalmak, a melyek azon helyzetben vannak, hogy több gőzeket alkalmazhatnak gazdaságaikban, nemcsak azáltal fogják jövedelmüket fokozhatni, hogy ezen munkálatokat igavonó állatok erejének és munkászekerek kevesebb igénybevételének megtakarításával érnek el, hanem fokozni fogják azáltal is, hogy az ily módon gőzerővel végezhető vetési szántás, boronálás, vetés és lánczolási munkákkal termőtalajuknak hozamképessége már annyival is inkább emelkedni fog, mivel a talaj tömörsége változást nem szenved (a mint ez előáll az igavonó állatok tiprása által) s ennek következtében a gazdasági növények hajszálgyökereinek fejlődése akadályozva nem lévén, a növény fejlődésében folytonossági hiány elő nem állhat, a növény fejlődése akadály nélkül történvén, annak magfejlesztő képességére kedvezően hat, minek következménye a magasabb terményhozamban nyilvánul.

Fentemlített munkálatoknak egyszerre való végzése a himbaekével kapcsolatban oly módon történik, hogy a himbaeke gerendyéire szerelt elől és hátul fekvő vonórudak felerősítése által kapcsolatba hozatik a borona oly módon, hogy a boronának mindkét oldalán alkalmazott vonóláncza vagy kötele a vonórudakra állandóan oly módon erősített fel, hogy a felerősítési pont a vonórudaknak az eke gerendyétől számított azon távolságán lesz megerősítve, a mely megfelel a boronaszélesség felének. A vetőgép vonópontja az ekére felerősített vonórudaknak az ekegerendyétől oly távolságban fekszik, mint a milyen a szélessége a boronának, ezen vonópont tulajdonképpen a vonókötélnek az ekegerendyétől



60-ik ábra. A szántatlan, fűzvesző termés trágyázatlan és 1500 kg. Thomassalakkal hektáronként ellátott földön. E. Mercier kopstali fűztelepén, 50 négyzetméter termése.

nálás, vetés és lánczolási munkának gőzerővel egyszerre való végzése által is mód legyen nyújtva jövedelmének fokozására, melyből kifolyólag a földbirtokos, a ki gőzeket igénybe vesz, rendelkezessen egy oly berendezéssel, a mely által földmunkáját körülményesebben, olcsóbban és hasznothajtóbban végezhesse, ezen módok keresztülvitelére van hivatva jelen szabadalom 8-ik igénypontja, vagyis a szántás, boronálás, vetés és lánczolási munka egyszerre való végzése a gőzeszerkezetnek igénybevételével.

Tekintettel azon körülményre, hogyha gőzekével vetésszántást akarunk végezni, a szántás mélysége 5—6"-t ér el, miből kifolyólag a gőzgépnek vonzóereje magában az ekének von-

Pótvetésre HALDEK

kiváló minőségű

magnagykereskedésében

RÉPAMAG

József főherceg ö. cs. és kir. tisztelegő udvari szállítójánál

már 6 nap alatt csirázik
(100 gombolyag közül 65—70)

jutányosan kapható

Budapest, V., Bálvány-u. 6.

BENZINMOTOROK, GŐZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZ- CSÉPLŐGÉPEK, ARATÓGÉPEK, „LOSONCZI DRILL“ VETŐGÉPEK, RESICZAI ACZÉLEKÉK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

V., VÁCZI-KÖRUT 32.

egy bizonyos támpontját képezi, a mely pontnál egy kötélcsigán keresztül vezetett drótkötél kapcsolatba hozatik a vonókötélnek az eke előtt mintegy 6 méterre felerősített kapcsolásával s ily módon a vetőgépet a vonókötél fogja magával vinni, a mely módnak alkalmazásával elkerülhető az ekére felszerelt vonórudak által az eke vontatásának irányváltozása. A vetőgépek a hátuljára olyan szélességben, mint a minő a vetőgép ládája, felerősítést nyer egy gömbölyű vonó vasrud oly módon, hogy arra egy karika lesz huzva, a mely karikába lesz bekötve a láncboronának vonókötéle vagy láncza. Az ily módoni berendezés alapján az eke fogatása mintegy felerészben az eke vontatásával egyidejűleg meg lesz boronálva, a boronának szélessége megfelel az eke fogatásának szélességével, a vetőgép az elboronált területet közvetlen a boronálás után beveti, a láncborona a vetőgép által bevetett terület középpontjától a már bevetett területnek még lánczolatlan részét beboronálja s ily módon az egész szántás, boronálás, vetés és lánczolati munka egyszerre befejezést nyer. Megjegyzendő, hogy lehetőleg oly széles vetőgépet kell alkalmazni, a mely vetőgépszélesség megfelel a gőzeke egyszeri fogatásának szélességével. Az esetleges szántás és vetőgép általi elvetett szélesség területének különbözetét az ekének beállításával kiegyenlíthetjük, esetleg megtörténhet, hogy az ekének minden negyedik vagy ötödik vontatásánál a fogatást kisebbítjük ahhoz képest, a hogy a vetőkép munkaszélessége megkívánja.

A szántásvetés, boronálás, vetés és lánczolási munkának a föld végén a visszafelé haladásával a gazdasági eszközök megfordítása történik oly módon, hogy a himbaekét épen úgy, mint a hogy az a szántásnál szokásban van, a következő menetre beállítjuk. Mivel az eke fogatásának szélességével az utána akasztott borona mellett elhalad, a borona felett fognak elhaladni az eke gerendélyére erősített

vonórudak s ez alkalommal az elől fekvő vonórudra kötött boronavonóláncz vagy kötél önműködőleg vonja maga után a boronát, a mely borona a vetőgép mellett rézsut fog elhaladni mindaddig, míg vonási egyenes irányára az eke után önműködőleg be nem helyezkedik, ekkor következik a vetőgépek a megfordítása, a melynek fordítását egy kormányos ember elősegíti. A vetőgép megfordulása alkalmával a vetőgép jobb oldalán felakasztott lánczborona vonókötélnek karikája, a gömbölyű vonórudon önműködőleg a vetőgép baloldalára csuszik át s ily módon a lánczborona a vetőgépek a lánczborona mellett való elhaladása



61-ik ábra. A trágyázatlan fűzvesző termés viszonyai trágyázatlan és 1500 kg. Thomassalakkal hektáronként ellátott 50 méter területről. E. Mercier kopstali fűztelepén.

következtében, a lánczboronát önműködőleg a visszafelé haladásának helyes irányára beállítja.

Ezen fordulási mód a földnek végén természetesen ismétlődik mindaddig, míg a szántás a tábla széléig nem ér. Természetes, hogy a tábla szélein elmaradt forgókat és esetleg hozzá nem férhető oldalakat igavonó erő igénybevételével kell bevégezni.

Szerencs, 1908. április 5.

Jalsoviczky János.

Fűzesek trágyázása.

Már hazánkban is szaporodnak a fűztelepek. Ezek fiatalok lévén még, a talaj szűzességéből meritene, — de előreláthatólag nem örökké. Egy közepes fűzvesző terméssel magyar holdankint 4—6 kg. foszforsavat, 6—8 kg. kalit, 8—10 kg. meszet és 18 kg. nitrogént merítünk ki a talajból, a mi pár év alatt sokra megy — vagyis a fűztelep a szerint, hogy minő a földje, rövidebb vagy hosszabb éveken túl kimerül.

Régebben is már az volt a vélemény, hogy istállótrágyával és trágyalével kell öntözni a fűztelepeket és akkor a hanyatló telepek megint jó termésbe jönnek. A tanács nem volt rossz, mert tényleg sok nitrogént fogyaszt a fűztelep.

Hogy kell trágyázni a fűztelepet, azt megmondja a telep maga. Ha kimerült, akkor hitványak lesznek a vessző hajtások és nem oly sűrűk, mint annakelőtte. Ekkor tehát trágyáznunk kell.

Akár trágyáznunk azonban istállótrágyával, trágyalével vagy műtrágyákkal, azt okosra kell tennünk. Több mindenfélét kell előre tudnunk. Így azt, hogy az egyoldalú nitrogéntrágyától a vessző bele mód nélkül megvastagszik, egész $\frac{2}{3}$ -ig az átmérőnek, — s ekkor a fűzvesző fonásra alkalmatlan, mert lágy és törékeny lesz.

A Journal d'agriculture pratique a legjobb trágyázásnak azt mondja, hogy ha erőteljes istállótrágyázással együtt, minden 2—3-ik évben 200 kg. chilisáletromot és 7—800 kg.

Thomassalakat is alkalmazunk hektáronként (2780 négyzetöl).

A Thomassalakat trágyázás előnyösségét ábrázolja 2. képünk. A hektáronként 3000 kg. trágyázatlannal szemben 7000 kg. vessző termelt a trágyázotton. A vesszők hossza a trágyázatlanon 100—130 cm., a trágyázotton 150—200 cm.

Természetesen aránytalanul nagyobb a holdanként előálló pénzérték és a tiszta jövedelem is, a mi pedig a fő cél.

Külön árjegyzékek mindenemű gazdasági génekről!



ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEK TÁRSULAT
BUDAPEST

ugyszintén MAGÁN JÁRÓK (utimozdonyok)
cséplési, vontatási és szántási czélokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.)

Referenciák az ország minden vidékéről!

Legtökéletesebb rendszerű

Gőzcséplő- készletek

Gőzmozgonyok kihuzható csöves-kazánnal.

Gőzmozgonyok kihuzható csöveskazánnal mezőgazdasági üzemeinkben még nem találunk oly mérvű figyelemre, a minőt a közönséges kazánnal ellátott mozgonyokkal szemben megérdemelnének. Főelőnyük tudvalevőleg tökéletes tisztogathatása a kihuzható csöveskazánnak. Ugyan a közönséges mozgonykazán is megtisztogatható iszaptól és kazánkötőtől, de ez rendszerint nagyon terhes munka, a mely elsősorban igen lelkiismeretes embereket igényel, a kiknek fáradtságot kímélniök nem szabad, hogy a kazán belsejének nehezen hozzáférhető részeit is gondosan kitisztogathassák. Ezenkívül nehéz a kazán-tulajdonosnak a tisztogatást kellőképp ellenőrizni.

A buvólyuk kinyitásával könnyen meggyőződés szerezhető, vajjon a kazánban egy hosszabb üzemidőszak után annyi lerakódás történt-e, hogy alapos tisztogatás kívánatos volna. Ha igen, úgy a csőrendszer kivételéhez és a kazán tisztogatásához, a mi egy nap alatt könnyen végezhető, hozzá kell fogni.

A csövek tisztogatása, melyek közül mind egyik 12 oldalról hozzáférhető — lásd 61-ik ábrát — laposvágóval, míg a csőlapok tisztogatása keresztvágóval történik, mely vágókból mindegyik fajta néhány példányban szállítatik a gőzmozgonyval. A tüzszerényből a kazánkö legkönnyebben úgy távolítható el, hogy arra egy ugynevezett kazánkalapáccsal egyik ütést a másik mellé mérjük. A mellő, vagyis a tüzelés felé fordított csőlap tisztogatására különös gond fordítandó, mert ezen lap leginkább szenved a kazánkötőtől és ennek bőséges jelenlétében igen könnyen a forraszók megfolyósodását, sőt a csőlap szakadását idézheti elő.

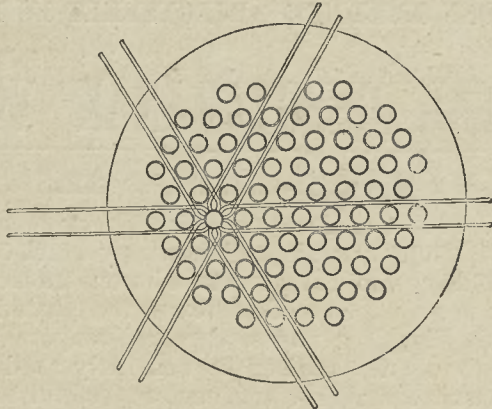
A mozgony tulajdonosa, ha csak egy tekintetét vet az egész szabadon álló kazánbelsőre, valamint a kazán előtt fekvő csőrendszerre és a lángcsőre, meggyőződhetik a gépész által eszközölt munkáról, hogy az alaposan végeztetett-e és a kazán oly jó állapotban van-e, hogy a következő üzemidőszakban aggály nélkül használható.

Egy ily kazán feltétlenül tovább tart, mint egy közönséges mozgonykazán és bizonyosan ép oly sokáig fog szolgálatot teljesíteni, mint a rajta levő gőzgép, míg a közönséges kazánal ellátott gőzmozgonyoknál tudvalevő dolog, hogy a gép még sokáig üzemképes lenne, a mikor a kazán már tetemesen megromlott és ismételt sok költséggel járó javításokat igényelt. De ez nem az egyedüli előny, a melyet a kihuzható csöveskazán nyújt, mert a kazánköréteg, ha csak 1—2 mm. vastagságú is, a hőkiáradást lényegesen megnehezíti és egy tisztán tartott kazánban jelentékeny tüzelőanyag is megtakarítható.

Umrath és Társa, Budapesten már évek óta szállítják gőzmozgonyaikat kihuzható csöveskazánnal is, de a cég tudósítása után ítélve, úgy látszik, hogy mozgonyok kihuzható csöveskazánnal a magasabb ár következtében, melyet a drágább előállítás okoz, nem terjedtek el annyira, mint ahogy nevezetes előnyeiknél fogva megérdemelték volna.

KÖNYVISMERTETÉS.

A nemes fűz termelése. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter megbízásából rudinai Molnár István miniszteri tanácsos, már régebben irt egy erős füzetet a nemes fűz termeléséről, mely 23 ábrával ellátva most második bővített kiadásban jelent meg, mint a föld-

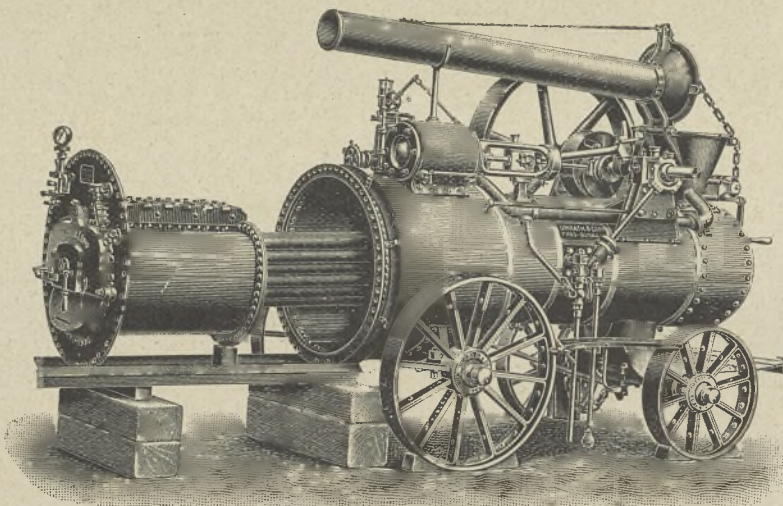


62-ik ábra. Ábrázolása annak, hogy a kazáncsövek tisztogatása 12 oldalról történhetik.

mivelésügyi miniszter kiadványa. Ára 60 fillér. Lelkeseknek, községi jegyzőknek, valamint tanítóknak ingyen küldik meg, ha ez iránt egyszerű levélben, vagy akár levelezőlapon a földmivelésügyi miniszter könyvtárához fordulnak.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. *Tehénistállókon alkalmazandó szellőztetők.*



63-ik ábra. Gőzmozgony — Umrath-féle — kihuzható kazáncsövekkel.

Tehénistálló padlásán eddig szénát tartottunk, most szeretnénk magtárnak használni. Az istálló hossza 48 méter, szélessége 10 méter és két sorban állnak benne a tehenek. Eddig a padlás egyik részén széna állott, a másik része üres volt, a deszkák pedig nem voltak rendesen egymás mellé állítva, így az istálló gőze keresztül járhatott. Szellőztetőkre nem volt szükség, most azonban, hogy az istálló menyezete el lesz készítve, a gőz nem mehet már rendes utján ki, így szellőztetőkről kell gondoskodnunk. Milyen kürtő szellőztetők volnának a legjobbak az istálló közepén? és az istálló két oldalán. Vagy a falba helyezzek el ablak szellőztetőket? Utóbbinál az a baj, hogy az 50 cm. vastag falakat keresztül kell törni.

Z. P.

Kérdés. *Kölestermelés?*

A répáim rosszul sikerültek és kiszedettük, hogy ne legyen üresen a trágyás föld, szeretnénk valamivel bevetni, akár takarmány nyeresére, akár magtermésre. Szeretnénk kölest vetni magnak, esetleg takarmánynak. Miután eddig ezt nem vetettük és vetési módját nem ismerjük, kérem az eljárást és művelést velem tudatni. Ha kölest nem érdemes vetni, mit vessek? de úgy, hogy még buza alá előkészíteni tudjam. Jó kölesmag hol kapható?

Kérdés. *A vadgalamb a kukoriczavetésen.*

Tömérdek vadgalamb szokott kukoriczátábláimra leereszkedni és persze jól megdézsmálni a már elvetett magot. Ki tud olyan módot, a melylyel a vadgalamb távol tartható a kukoriczátábláktól. Megjegyzem, hogy puszkásokkal őriztetni a táblákat módomban nincs.

L. V.

Kérdés. *Dughagyma magzásának megakadályozása.*

Az ültetésre használt dugató hagymáim nem voltak kellőleg megaszalódva, félek, hogy felfognak magzani, mint ezt már más évben is tapasztaltam. Idősebb gazdák ennek elkerülésére ajánlották, hogy tapostassam le a hagyma szárát. Nagyon le lennék kötelezve, ha gazdatársaim ez irányban tett tapasztalataikat szivesek lennének közölni. Tényleg bevált-e e módszer és miben adhatjuk ennek tudományos magyarázatát?

E. K.

Felelet. *A daraetetés zöld luczerna takarmányozása mellett ezimű kérdésre.*

Hogy luczernaetetés mellett szükséges-e a teheneket még abrakolni is, az attól függ, hogy milyen a napi tejhozam. Az olyan tehenek, melyek fejénként még 4—5 litert se adnak, az olyanok még a tiszta luczernát se érdemlik meg. Ilyen csoport számára tessék a luczernát megszeccskáztatni és ugyancsak szeccskázott buzaszalmával vagy csalamádéval feletetni. (Az arány legyen 4:1, 6:1 a luczerna javára). A 6 litert adó egyedeknek a tiszta luczerna (abrak nélkül) teljesen elegendő, mert a tehéntől elfogyasztott 40—50 kg. luczerna tartalmaz annyi tápanyagot, mint a mennyit az említett tej mennyiség képzésére a tervezet megkíván. Végül a 8—10 litert adó egyedek már a luczerna mellett az abrakot is megfogyják érdemelni.

S—l J—f.

Felelet. *Vasuton szállított tej megsavanyodása ellen ezimű kérdésre.*

200 kilométerről tejet szállítani nyáron s esetleg még viczinális átrakodással sokkal nehéz feladat s hogy a lehűtés 3—4 fokra nem mindig teszi meg a kellő hatást, az nem szenvedhet kétséget. Svédországban könnyhyperoxidot tesznek a tejhez és így ellátva szállítják Angolországba. A szer ártalmatlan és állítólag néhány napra mentesíti a tejet a romlástól. Nálunk e szer még kipróbálva nincs és nem is kapható. A másik mód a pasteurózás 107—108 Celsius fokra, 20—25 percig. Ez is biztos mód a romlást előidéző baktériumok ellen.

L.

Felelet. *Tapasztalatok a facement tetővel ezimű kérdésre.*

Gazdatársam abbeli kívánságára, hogy a facement fedanyag tartósságára nézve tapasztalati adatokkal szolgáljunk, van szerencsém a következő adattal szolgálni: 1888-ban

A selektált (kiválogatott) anyarépákról nyert és impregnált takarmány-répamagnak manapság sem párja, sem konkurrencziája nincs.

Kapható:

Mauthner Ödön cs. és kir. udvari **Budapesten.** magkereskedésében

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

egy 45 méter hosszú és 12 méter széles magtárt építettem facement tetővel. A tető 10—12 év múlva kisebb javításokat igényelt — de az idén, tehát 20 év múlva már gyökeres újítást követel. Tehát csekély javításokkal 20 esztendőre tehető a facement fedél burkolatának tartama. *Party.*

Felelet. *Vasgáliczos permetezés a vadrepcze és vadmustár ellen című kérdésre.*

Permetezni 15% (tizenöt) vasgálicz (zöldgálicz) oldattal kell a vadrepczével fertőzött árpát és zabot. 1200 öles holdra kell 220—230 liter oldat. Ilyen töménységű oldat a vadrepczét megöli. A zabot és árpát is kissé szelezálja, de az csakhamar magához jön. Alkalmazni akkor a leghelyesebb időpont, mielőtt a repce harmadik levelét hajtja. Később a vadrepcze szervezete erősebb, és az irtás ekkor már nem oly tökéletes. *O. L.*

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolnokmegyében. — Időjárásunk száraz, meleg. A kalászos növények is már erősen érzik az eső hiányt, vissza fejlődnek. A kapás növények pedig épen siralmas helyzetben vannak, legnagyobb részben rosszul keltek, a talaj pedig a lágyan szántott földeken keménységük miatt megkapálhatatlanok, csak karistolhatók. Buza és egyéb kalászos földeken is a szárazság miatt ujjnyi repedések vannak. Ez az idő, csak a széna munkálatra kedvező. Ha hamarosan eső nem lesz, vége még a közepes termés kilátásnak is. Jásznagykunszolnokmegye V/21. 1908. *N.*

Gyászhir. A veszprémi püspöki uradalom tisztviselői kara jelenti szentkirályszabadjai Rosos Ödön püspöki uradalmi számvevő elhunytát életének 63-ik évében. Béke legyen a kitünő tisztviselő porai felett!

Személyi hírek. Ő felsége a király *Bernát István* dr. országgyűlési képviselőnek, a Magyar Gazdaszövetség igazgatójának és *Rubinek Gyulának*, az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* igazgatójának a magyar nemességet adományozta. A magyar nemességhez a király *Bernát Istvánnak* a *korláti* előnevet, *Rubinek Gyulának*, valamint *kiskoru István* és *Nándor* testvéreinek a *zsitvabesenyői* előnevet adományozta.

A két kitüntetés az érdemes és sokoldalú tevékenységnek elismerését és megbecsülését jelenti, a melyet két nagy mezőgazdasági érdekképviselőnk igazgatói a magyar mezőgazdaság érdekében immár évtizedek óta kifejtettek. — Ugyancsak egy érdemes férfiú részesült királyi kitüntetésben, dr. *Rátz István*, az állatorvosi főiskola tanára személyében, a ki a III. oszt. vaskorona

rendet kapta. — Kitüntetésben részesült még *Hám Ferencz* gróf *Festetich Tasziló* csurgói uradalmának főerdésze, a ki a vadvédelem és vadtenyésztés terén különösen mint európa-szerte híres fáczántenyésztő a koronás arany érdemkereszttel tüntettetett ki. Valamennyi kitüntettetnek szívből gratulálunk!

Az osztrák agrárközpont tíz éves jubileuma. Az osztrák mezőgazdasági érdekképviselői szervezetek középpontja e hónap folyamán töltötte be fennállásának tizedik évét. Az osztrák agrárközpont, inkább politikai szervezet, mint szaktestület. Sikereinek legnagyobb részét is politikai téren aratta, melyekről terjedelmes jelentésben most számol be. E jelentés szerint a legutóbbi osztrák képviselőválasztások alkalmával széleskörű agitációt fejtett ki egy erős, öntudatos agrárpárt érdekében. A mezőgazdasági érdekeknek a parlamentben való hathatós képviselését sikerült is biztosítani, a mennyiben a megválasztott osztrák képviselők közül 271 kötelezőleg elfogadta a Zentralstelle agrárprogramját és csatlakozott az általa megalapított szabad agrár egyesüléshez, melyet joggal lehet tekinteni Ausztria agrárpolitikai pártjának.

A Czukorrépa-Termelő Gazdák Országos Szövetsége f. hó 17-én tartotta végrehajtó bizottsági ülését *Desseffy Emil* gróf elnöklésével. *Fabriczius Endre* előterjesztésére a végrehajtó bizottság tudomásul vette az Országos Magyar Gazdasági Egyesület átiratát, a melyben biztosítja a szövetséget anyagi és erkölcsi támogatásáról. Örömmel vette tudomásul a végrehajtó bizottság, hogy a Hevesmegyei Czukorrépa-Termelők Szövetsége is megalakult, a mely szövetséget föl is vették az Országos Szövetség tagjai sorába. Részletesen beszámolt *Desseffy Emil* gróf a szövetség eddigi működéséről, majd fölhívására *Tallián Béla* ismertette azokat az eredményeket, a melyeket a Mezőhegyesi Czukorrépa Termelők Szövetsége eddig elért. *Apponyi Gyula* gróf ismertette a nyitrai megyei szövetség működését, azután *Beer Henrik* és *Engel Herman* a hevesmegyei szövetség működéséről számolt be, a baranyamegyei szövetség

működését pedig *Mándy Samu* ismertette. A végrehajtó bizottság örömmel vette tudomásul a bejelentéseket és *Desseffy Emil* gróf indítványára kimondta, hogy jövőre még nagyobb arányokban fogja fejleszteni a szövetség eddigi működését.

A répa-bogár irtása. A magyar cukorgyárosok országos egyesülete feliratot intézett *Darányi földmivelésügyi miniszter*hez, melyben rámutat a répa-bogarak kártételeire s elmondja, hogy az Alföldön és a Dunántul némely megyéjében a gazdaközönség kénytelen volt a répatermeléssel fölhagyni, mert a bogár irtását nem győzte. A feliratban az egyesület javaslatokat tesz a répa-bogár irtása módjaira nézve s fölkéri a minisztert, hogy tekintélye egész súlyával bírja rá a gazdaközönséget, hogy a répatermelésnek gonosz ellenségei ellen egységesen védekezzenek. A miniszter a cukorgyárosok egyesületének felterjesztését helyeslőleg fogadta és Fiume kivételével valamennyi törvényhatóságához rendeletet intézett. Ebben a rendeletében kimondja a miniszter, hogy a nagy mérvben szaporodó bogár pusztításai és kártévesei megakadályozása végett a mezőrendőrségről szóló törvény 58-ik §-ában adott felhatalmazásnál fogva a répa-barkót és a hamvas vinczellérbogarat azok közé a káros rovarok közé sorozza, melyeknek irtása a törvény szerint kötelező s azért elrendeli, hogy ezeket a bogarakat márczius 1-től június hó közepéig irtani kell. Az irtásra vonatkozólag a rovarvadász állomás dolgozott ki részletes utmutatást, melyet a miniszter megfelelő példányszámban bocsát a vármegyék rendelkezésére, hogy azt ismertessék és az utmutatásokat a gazdáknak kiadják. Elrendeli a miniszter, hogy a vármegyék kötelesek ezt a körrendeletét a legkiterjedtebb módon közzétenni, abban az esetben is, ha az illető vármegyében legalább ötven holdon czukorrépat termesztenek. A miniszter ezenkívül utasította a rovarvadász állomást, hogy szakközvegyével a répatermesztő vármegyék területét minden évben járják be és az irtásra szükséges intézkedéseket tegyék meg s eljárásukról a miniszternek jelentést tegyenek. A miniszter ezenkívül körrendeletet intézett az összes gazdasági egyletekhez, a melyben intézkedéseit ismerteti s egyúttal felhívja a gazdasági egyleteket, hogy a veszedelmes bogár ellen való küzdelemben álljon segítségére s a mennyiben az irtás sikere érdekében az egyesületnek javaslata lenne, azt a miniszter szívesen fogadja.

Az új bortörvény. A bortörvény végrehajtása közben szerzett tapasztalatok ennek a törvénynek módosítását tették szükségessé. Az új törvényjavaslat előadói tervezetét *Darányi földmivelésügyi miniszter* elkészítette, s azt folyó hó 21. és 22-én szakértekezlet megvitatása elé terjesztette. Az értekezlet a földmivelésügyi minisztériumban volt.

Szállítási díjkezdmény gézekre és gőzeke-szerelvényekre. *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter a mezőgazdasági érdekeltség részéről felhangzott kívánságra el-

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

budapesti

gyapju-aukcziókra,

melyek idei első sorozata f. é. július hó 15-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti tehérpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényénél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitünő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinyo-Lipóczy Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudófrakpart 8.

Hazai termék!

Hazai termék!

a Mohai **ÁGNES**-Forrás.

Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmu ásványvíz.

Idegcsomó, légcső-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, csontlágylás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben kitünő eredménnyel használatik, kellemes borvíz. 1⁶/₁₀ literes üvegekben 42 fillér. — Üres üvegért 8 fillér térül vissza. Mindenütt kapható. A forráskezelőség.

Forrástár **ÉDESKUTY L.** császári és királyi udapesti udvari szállítónál telefon 16—32, Erzsébet-tér 8. telefon 16—32.

Boroszló Budapest

Kedvezményes árak és fizetési feltételek.



Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

46569/908. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vállálap zalavármegyei Zalaerdőd község határában fekvő 520 ¹⁰⁵⁸/₁₆₀₀ kat. holdas mezőgazdasági birtoknak **1908. évi szeptember hó 1-től 1920. évi szeptember hó 30-ig, vagyis 12 évre és egy hónapra** leendő haszonbérbe adása iránt az alólírott miniszterium IX-ik ügyosztályában (Vadász-utca 33. szám) **1908. évi június hó 15-ik napján déli 12 órakor** zárt ajánlatu versenytárgyalás fog tartatni, mely zárt ajánlatok nyilvános felbontásánál érdeklődők jelen lehetnek.

Az egy koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt írásbeli ajánlatok az alólírott miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál legkésőbb **június 15-ének délelőtti 10 órájáig** nyújtandók be. A borítékon jelzendő „Ajánlat a zalaerdői bérletre”. Az ajánlatban nem a holdakénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

Az ajánlatok csak akkor tárgyaltnak, ha a kiszolgáltatott ajánlati minta perrendszerűleg két tanu előtt emezéssel van aláírva.

Bánatpénzül 1200 kor. vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, bármelyik állami (adóhivatali) vagy a közalapítványi közp. pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Elkésve érkezett, kellőleg ki nem állított, avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vételre nem számíthatnak. Akik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén akik az uradalommal szemben tartozásban vannak, vagy bármi czimen perben állanak, a versenytől kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek, nemkülönben az ajánlati minták a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál (Hold-utca 16. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

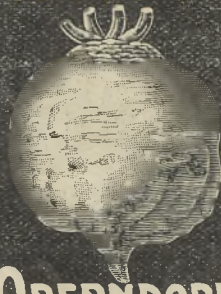
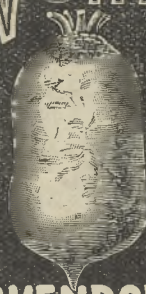
Budapest, 1908. április havában.

A m. kir. vallás- és közoktatási Minisztertől.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK

UJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.

WOHANKA-FÉLE JAVITOTT



ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI

TENYÉSZTÉSE VEGYI FAJVALASZTÁS ALAPJÁN.

NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMEELÉS
~ SZAVATOLÁS MELLETT ~

WOHANKA és TÁRS BUDAPEST,
V. VÁCI-KÖRÚT 76.
HELLER MÓR ÉPESZT.

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlaváson-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpá- és gabona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vizmentes ponyvákat gépekre és kazlakra, nyers szekér- és repceponyvákat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vizmentes lőtakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

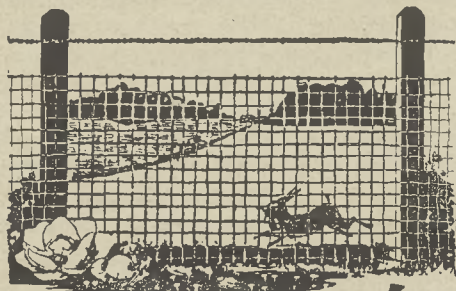
Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány!

Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmányával!

Mezőgazdák
figyelmébe!



Szőlőgazdák
figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/15

ajánlja kizárólagosan **Hungária sodronyfogatát**, mint a szabadalmazott legcél- szerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeinél fogva felülmúl minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- s mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszabadalommal védett találmány előnye: Olcsóság! Cél- szerűség és könnyű kezelés.

Horganyozott vassodronyból készült, (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel,
készletben: 1, 1 1/2 és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben,
8 méter magasságban 1,2, 1,4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1,2 1,4 1,6 1,8 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenként: 30 40 50 60 70 80 94 112 132 fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben, 1 1/2 méter magasságban pedig 1, 1,2, 1,4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1,2 1,4 1,6 1,8 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenként: 48 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Körülbelül 1,5x5 cm. lyukbőséggel:

Készletben: 1 m. magasságban 1 mm. dróterősségben ára négyzetméterenként 82 fillér.

Körülbelül 10x10 cm. lyukbőséggel:

Készletben: csak 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenként: 42 47 57 67 fillér.

Csomagolásért, töltésért és kezeletti költségeikért számítatuk □-méterenként 1 fillér, de egy küldeménynél legalább 50 fillér.

A horganyozott tüskésodrony ára (8 cm. tüsketávolsággal) méterenként 6 fillér, melynek alkalmazásával a kerítés tetszés szerint megmagasítható.

Számos elismerőlevél áll rendelkezésre!

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfogatokat; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló- és lakóházkerítéseként erős sodronyfogat és kovácsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, kosarakat, magtár-ablakrestélyokat, ökör-száj kosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyószórtásokat, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Eladó ménes.

Herczeg Sulkowsky József

mária-pankotai uradalma bérbe-
adatván, az uradalmi ménesbéli

4, 3, 2 és 1 éves csikók,

továbbá

igás és használati lovak

f. évi május hó 31-én, délelőtt

9 órakor Pankotán (Arad m.)

tartandó árverés útján eladatnak.
Uradalmi jószágfelügyelőség.

Vétel és kölesön, uj és egyszer használt
kar / tellen kívüli

mag-
gabona-
burgonya-
faszén-
gyapju-
ZSÁK
kaszal-
repeze-
behordási
rostaalj-
waqgon-
PONYVA

NAGEL ADOLF

Budapest, Arany János-utca 10.

„HUNGARIA“ kettős kézi kéve-
kötelek favéggel, aratógép zsin-
gek, szőlőkötöző fonál, kötéláru,
zsák-zsineg, lópokróc.

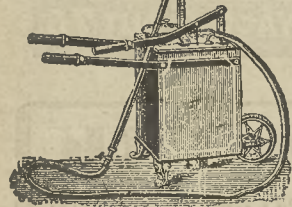
Zsák- és ponyvagyar. Kölesöntézet. Vétel,
eladás és cserélés.

Sürgőnyczim: Nagel Budapest. Vidéki telefon 35—92.

A HELLER-féle

„KING“

gyorsmeszelő
ésfertőtlenítő
gép. az eset-
munka 20-
szorosát tel-
jesíti.



Legnagyobb megtakarítás

időben, pénzben és anyagban!

A „King“ kiváló gyorsmeszelő és fer-
tőtlenítő-gép sokoldalú használható-
sága miatt egy mezőgazdaságban sem
nélkülözhető. A szivattyuk teljesen
tömör sárgarézből készültek, javítások
majdnem teljesen kizártak. „King“
tömlővezetékekkel többet teljesít, mint
20 ember ecsettel és mindenféle áll-
ványozást és előmunkálást felesle-
gessé tesz. Ezen gép egy nap alatt
kifizetődik. Kimerítő prospektus 302.
sz. a. a magyarorszá-
gi vezérképviselőtől: **WAIDL EMIL**
Budapest, VII., Huszár-utca 6.
kérendő. — Pontos munkateljesít-
ményért szavatolunk. — Prospektus
ingyen és bérmentve.

Birtok-bérbeadás.

Trencsén környékén, Morvaor-
szág határán, 4 órányira Wientől,
5 órányira Budapesttől, egy bir-
tok, körülbelül 1000 kat. hold ter-
jedelemben, szántó, kaszáló, leg-
elő és szeszfőzővel, 700 hektó
kontingenssel, azonnal bérbeadó.
Közlebbi adatok **Dr. Lichtensteln**
ügyvédnél, Trencsén.

VALÓ.

di francia különlegességek
(gummi és halhólyag, ugy-
szintén összes női övszerék)
F. Bergerand fils leghírne-
vesebb párisi gyárostól legelő-
nyösebben beszerezhetők

POLGÁR SÁNDOR-nál
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50. szám.
Részletes képes árjegyzék ingyen

Ezen hirdetés beküldése ese-
tén 15% engedmény. Kivága-
tott a „Gazdasági Lapok“ból

Muraközi nóri fajlovak (hidegvérűek).

A t. cz. földbirtokosok, uradalmak és mezőgazdák szí-
ves figyelmébe ajánlom magamat a valódi

muraközi nóri fajlovak,

u. m.: igás, anyakanczák, tenyészcsikók és apamének vételé-
nél, melyet én az első kézből direkt a paraszt tenyész-
től bárkinek igen szolid feltételek mellett segédkezem bes-
szerezni. Elsőrendű referenciák. Vásárok jegyzékével kész-
séggel és díjta-
lanul szolgálok. **Hoffmann Lipót** lóvásárló ügynök
Csáktornya Muraköz).

Birtokosoktól és uradalmaktól számos elismerés.

100 pár díszlőszerszám.



Mell- és kumet, ezüst- és aranydíszítésiük,
mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pok-
róczok, lótarak, régi és új esőköpenyek,
halinacsizmak, zöld munkaszubbonyok, min-
denféle uniformisok, livrék, férfi-, női- és gyer-
mek-nyergek, régi és új fegyverek, kardok és
puskák, tűzálló kasszák minden nagyságban,
kézi vaskazetták, másoló prések, gyepőlőszárak,
Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok
olcsóbban mint bárhol kaphatók.

Wien, IX., Trödlerhalle 105. — Telefon 20.745. — A kül-
demény utánvétellel eszközöltek. Nem alkalmas tárgy kicseréltetik.

Egy teljesen új

10 számú, kb. 35 tényleges ló-
erőt kifejtő, vontatásra, cséplésre
és szántási czélokra is egyaránt
alkalmas eredeti angol **Robey**
széleskerékű **magánjáró gőz-
mozgony** eladó és megtekint-
hető **Szücs Ödönnél**, Buda-
pest, VI., Nagymező-u. 66.

Őszi vagyis tarlórépa magvakat

valódi lapitott-gömbalakuakat
ajánl **Josef Kordin** mag-
kereskedése, **Laibach**.



Peronospora,

szőlőmoly, szőlőiloncza és az összes kártékony rovarok ellen
biztos védekezést nyújt az „Extirpator“ kivonat. Szőlő- és
gyümölcskertekben egyaránt nélkülözhetetlen permetező szer.
Hatása biztos. **Eső nem moss le! Őriási idő- és munka-
megtakarítás.** Legjobb és legolcsóbb védekezés peronospora
ellen. Nem por, hanem folyadék. 1 üveg használati utasítással
2.- kor., 3 üveg 5.- kor., 6 üveg 8.- kor. Egy katasztrális
hold szőlő permetezéséhez 3 üveg elegendő. Utánvétellel kap-
ható **Sándor M.-nál Mohol** (Bácska) és az „**Agrikultura**“
mezőgazdákat ellátó részv.-társaságnál **Budapest, Zoltán-
utca 12. sz.**

Birtokbérlet.

300 kat. holdas birtok, eddig házi kezelésben, őszi
átvétellel bérbeadtik. Vasut, posta, távirda hely-
ben. Értekezhetni lehet: **Ozv. Cseh Sándorné,**
Héjjasfalva, Nagy-Küküllőmegye.

KÉVEKÖTELEK

Bellán-féle szabadalom. Mindkét végén pirosra festve.

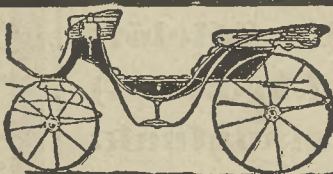


Manilla-zsineg kéveköttőgéphez;
Kötéláruk hosszú szálu bácskai
kenderből minden czélra;
Ökörszajkosarak erős kender-
zsinórból;
Zsákok minden czélra, ken-
der, len- és jutaszövetből;
Zsákkötő-zsineg és varróspárga;
Szőlőtáposó zsákok;
Szőlőkötöző fonalak;
Ponyvák vízmentes és természe-
tes szövetből minden czélra;
Kender géptömités és fonásra,
valamint **kócz géptisztításra**;
Kendertömlők különféle minő-
ségben;
Abraktarisznyák ritkán szöve

kenderzsinégből, tömören szöve juta- és kender-
vászomból;
Lóhálók, tennispálya bekerítő és középhálók, torna-
készletek, függő ágyak stb. legelőnyösebben sze-
rezhetők be

Bellán Mátyás kender-, kötél- és sport-
áru kézműipar telepén
DUNACSEB (Bácska).

Árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.



Kocsigyártás.

Budapesti kovacs- és kocsigyártó-
ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok Szövetkezet
BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám.
Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

Istálló- mennyezetek

tökéletes páramentesítése,

nedves falak

gyökerez szárazzátétele, szab.

„KOSMOS“ hornyolt aszfaltlemezrel

Kitűnően bevált.

FELVILÁGOSÍTÁST AD:

GREIF ANTAL, mérnök,

Budapest, VIII., Sáférom-utca 10.

(TELEFON.) (TELEFON.)

Gözekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szakszerű utasítással szolgálunk.
Szives megkeresések: **Zentral-Direction der Österrei-
chischen Berg- und Hüttenwerks-Gesellschaft**
Teschén, (Osztrák Szilézia) vagy:

Az Osztrák Bányá- és Kohászati Társaság Magyar-
országi Képviseletéhez Budapest, IX. kerület,
Üllői-út 25. szám (Köztelek) földszint 3. szám

kéretnek.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Négy szakvélemény.

Nyilvános vegyészeti és baktériológiai Intézet
München.

A peronoszporánál bordói lével való permetezésnél csak 48 órai behatás után mutatkozik gyengülés, de nem éli meg teljesen a penészgombát, míg a Kristály-Azurinnal való permetezésnél már 4 óra a átt jelentkezik a hatás, a penészgomba gyengébb növekedésében, 6 óra után pedig már teljesen megöli.

Folyó é. november 29-én kelt beadványára nyilvánosan tudomásul adatik, hogy a klosternauburgi kísérleti szőlőtelepen az Ön gyára által szállított Azurinnal végzett kísérletek a peronoszpora leküzdésére teljesen kielégítő eredményt szolgáltattak.

Wien, december hó.

A földművelésügyi miniszterium.

A magyar királyi központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelológiai intézet szakvéleménye.

Tanulmányok a szőlő fakórothadásáról.

A földművelésügyi m. kir. miniszter megbízásából írta: **Istvánfi Gyula dr.** tud. egy. r. ny. tanára, az ampelológiai intézet s a felsőbb szőlő- és bor-gazdasági tanfolyam igazgatója. II. kötet, 222 oldal.

Myceliumölési kísérletek: 2%-os friss bordói lében 2%-os Aschenbrandt-féle friss és 2%-os Aschenbrandt-féle régi kétéves bordói lében 2%-os réz-sulfátoldatban 24 órai áztatás után is életképes maradt a mycelium.

Azurinnak 2%-os oldata a mycelium életképességét annyira gyöngítette, hogy a mycelium mustban sem volt fejlődésre bírható.

A királyi uradalom szőlőiben az Ön Kristály-Azurinjával végzett kísérletek a legnagyobb megelégedésünkre sikerültek és tekintve a kisebb költségeket, a kevésbé körülményes alkalmazást a jövőben peronoszpora ellen mindig használni fogjuk. Teljes tisztelettel
Ozéh András
kir. urad. tanácsos.

A valódi brüzeni Kristály-Azurin aránylag olcsóbb, mint a kékkő-mész keverék, mert 400 liter vízhez csak 1 kilogramm szükséges.

Ára 3 korona 20 fillér.

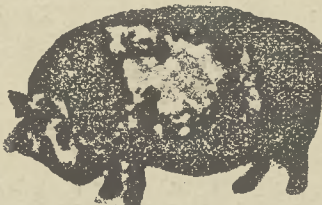
Megrendelhető Budapesten:

Szücs Mihály gazd. gépkereskedőnél,
Budapest, VI. ker., Gyár-utca 26. szám.

Sertés-eladások és vételek



legjobban és legpontosabban eszközöztetnek, sovány, úgy hizott állapotban **URL REZSÓ** sertésbizományosnál, Budapest, VIII., Népszínház-u. 22. (Polgári serfözde



bérpalota). — Telefon: 97-05 Interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám,

Alakult 1900. Biztosítéki alap: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1,970,340.— kor.
Tartalékok 764,760.16 "

Összesen: 2,735,104.16 kor

1901. évi fölösleg 90,349.— kor. 1904. évi fölösleg 72,438.23 kor
1902. " " 59,782.26 " 1905. " " 61,730.60 "
1903. " " 109,331.73 " 1906. " " 39,243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál
az igazgatóság.

HAUPTNER

**Állattenyésztési és ápolási, valamint
állatorvosi műszerek és eszközök!**

mint: bázsingondák, trocárok, Irrigatorok, seb-
fecskendők, klystirek, Dr. Raebiger-féle hüvely-
kenőcs-fecskendő, szegecselhető Crotalia füljelzők,
tetováló fogók, ló- és marhanyíró-gépek és ollók,
stb. stb. — Magyarországi főraktár:

GEITTNER és RAUSCH
ezégnél

Budapest, VI., Andrásy-ut 8. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

868
908 szám.

Földbérleti hirdetmény.

Temes megyében Oh.-Forgách és Dragojest községek határában fekvő, a magyar vall. alap. tulajdonát képező 632⁴¹⁶/₁₆₀₀ holdas birtok a buziási fürdői kir. közalap. főtisztségnél 1908. évi június hó 11-én délelőtt 11 órakor megtartandó zárt ajánlati versenytárgyalás útján 1908. évi október hó 1-től 1920. évi szeptember hó 30-ig terjedő 12 évre haszonbérbe fog adatni.

Ajánlatok elfogadtatnak ugy házi gazdálkodás céljából előirt s a főtisztségnél betekinthető feltételek és 54 hold legelő feltörésének engedélyezése és ugyanannyi szántóterület begyepesítése, valamint tisztán legeltetési haszonvétele, mely esetben a feltételekben felvett építkezési kikötések figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatokhoz **1264 korona készpénz vagy értékpapír** vagy ennek letételét igazoló adóhivatali nyugta csatolandó.

Az ajánlattevők közötti szabad választási jog a nagyméltóságu vall. és közokt. m. kir. miniszteriumnak tartatik fenn.

A részletes feltételek alólirott főtisztségnél a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Buziásfürdő, 1908. évi május hó 14-én.

A m. kir. közalap. gazd. ker. főtisztség.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Van szerencsém tisztelt vevőim és gazdatársaim becses tudomására hozni, hogy a **60 év óta fennálló eredeti tisztavérű BERNI tehenészetemet békésmegyei kamuti gazdaságomból somogy megyei NÉMETLADI gazdaságomba áttettem**, ahol ezentul is állandóan tisztavérű **BERNI bikák** eladásra fel vannak állítva.

Ugyanott telivér és félvér árdenni mének és méncsikók eladók.

Posta és távirda: **Németlad.**

Gróf Hoyos Miksa.

Bor-eladás.

Ménés—magyarai borvidékről	{	120 hektoliter 1907. évi Ferdinand de Lesseps,
		19 " 1907. " Grand Noir,
		26 " 1907. " Muskat Ottonel,
		123 " 1907. " Baraczkai Kadarka (aranysárga)
		197 " 1907. " Ménesi Kadarka (schiller),
280 " különböző évráta Ménesi Vörös bor.		
Munkács—nagygyőlösi borvidékről	{	27 hektoliter 1906. évi Salánki Rizling,
		110 " 1907. " Salánki Rizling,
		93 " 1907. " Salánki Fehér bor.

Közelebbi felvilágosítást nyújt **gr. Zselénski Róbert ur Ónagyméltósága uradalmának igazgatósága, Ötvenes, u. p. Sofronya.**

RAPID kézi műtrágyaszóró készülék.

Sz. badalma zva. 41716. szám alatt.



Szabályozható szórókanállal.

Ezen **műtrágyaszóró készüléket** Fischl V. gazdasági intéző ur szakszerű kísérletezés után találta fel. — A régi szokásos **kézi szórással** szemben **előnye**, hogy a **munkás kezét és ruháját nem támadja meg**; a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az **olcsó ár**, egyszerű kezelés s hogy **egy ember naponként 7—8 holdat**, vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. A beállítható szórókanál által az **elszórando mennyiség pontosan szabályozható**. Ára Budapesten darabonként **60.—K.** Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálók.

WEISZ JAKAB

a szabadkai műtrágya-gyár képviselője

Budapest, V., Lipót-körut 7.



Egyetemes kéve-gyorskötők

legolcsóbb árban azonnal szállítanak.

Nagy választék mindennemű gazdasági kötélárukban.

HELLE O. műszaki kötélverőáru gyár **POZSONY.**

688
908 szám.

Földhaszonbéri hirdetés.

A m. kir. közalap. uradalomhoz tartozó Temes megye Bachovár község határában lévő $454 \frac{23}{1800}$ hold kiterjedésű mezőgazd. birtok 1908. évi október hó 1-étől 1920. évi szeptember hó 30-ig terjedő 12 évi időtartamra a Buziásfürdőn székelő kir. közalap. gazd. főtisztviség hiv. helyiségében 1908. évi június hó 11-én d. e. 11 órakor tartandó zárt ajánlatu verseny útján a házi gazdálkodás kötelezettsége mellett bérbe fog adatni.

Erről bérelni szándékozók azzal értesítettnek, hogy 1 kor. bélyeggel ellátott és kellő bánatpénzzel felszerelt, sajátkezüleg irt, vagy két tanu előtt aláírt zárt ajánlatukat, melyekben a holdankénti megajánlott évi haszonbér összege számokkal és betűkkel kiirandó s kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti — borítékozva az árverés megkezdése előtt a főtisztviségnél benyújtandó lesz.

Bánatpénzül **1000 korona készpénz** vagy ily értékű óvadékképes értékpapír lesz az ajánlathoz csatolandó.

Oly egyének, kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén kik az uradalommal szemben hátralékos tartozatban vagy perben állanak, a versenyből ki vannak zárva.

Elkészve érkezett vagy utóajánlatok, valamint kellőleg ki nem állított vagy fel nem szereltek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlattevők közti szabad választás a vallás- és közoktatási m. kir. miniszteriumnak tartatik fenn.

A részletes haszonbéri feltételek a kir. közalap. gazd. főtisztviségnél Buziásfürdőn a hiv. órák alatt betekintheők vagy az érdeklődőknek költségükre posta útján elküldetnek.

Buziásfürdő, 1908. évi április hó 20-án.

A m. kir. közalap. gazd. ker. főtisztviség.

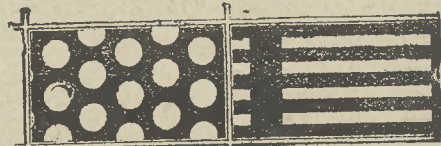


Stahel és Lenner

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár

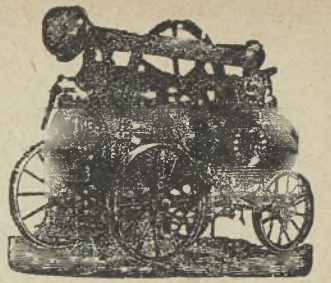
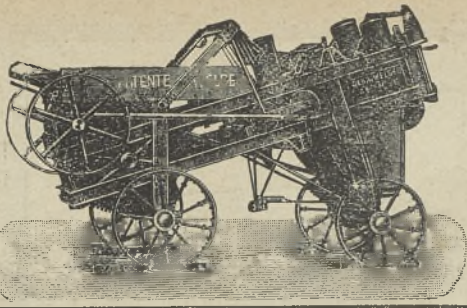
BUDAPEST.

Ajánljuk TRIEURJEINKET és OSZTÁLYOZÓ GÉPEINKET gabona és hüvelyesek tisztítására és osztályozására



TÖREKROSTÁK és minden fajta LEMÉZROSTA gőzcséplő gépek számára.

GÉPVÁSÁR



Ajánlható beszerzési források.

Guba József

vas-, szerszám- és mező-
gazdasági gépkereskedő

Bács-Topolya

Ajánlja legújabb
szerkezetű, aczél-
ból készült, Lel-
bach Keresztély-féle
állitható és kicse-
relhető kapákkal
ellátott *****

'UNIKUM'

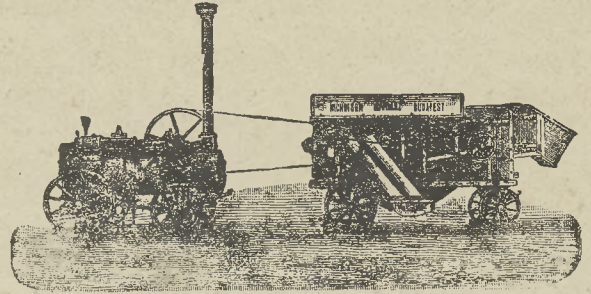
kapáló ekéit ku-
koricza, répa, szőlő
stb. kapálására. *

Ára 52 korona.

„NICHOLSON” gépgyár

részv.-társ.

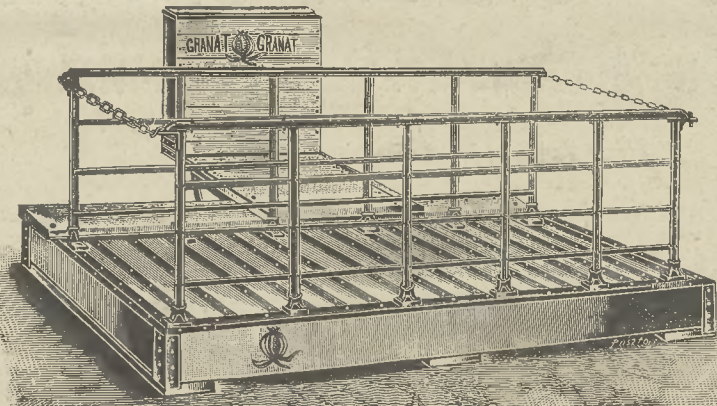
BUDAPEST, VI. ker., Váci-út 17. szám.



Ajánlja saját, hazai gyártmányu **gőzmozgonyait, cséplőgépeit, szalmakazalozóit, herefejtő-gépeit, „Gloria”** páros soru és tolóhenger rendszerű **„Nemzeti” sorvető gépeit**, legújabb rendszerű **váltva forgatható „GÖZEKÉIT”** 10" mély szántásig; valamint egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

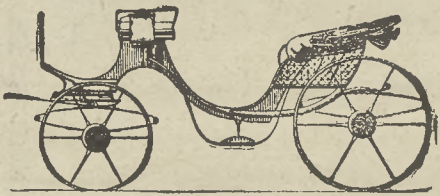
„GRANAT” MÉRLEGGYÁR ZWARG ÉS RINGEISEN TESTVÉREK
BUDAPESTEN.



Ajánlják mérleggyártmányukat és pedig: egyensúly-, tizedes-, százados-
állóállat- és hidmérlegeiket a legmegbízhatóbb és legolcsóbb kivitelben. — Gyár:
III. ker., Szépvölgy- RINGEISEN TESTVÉREK V. ker., Hold-
utca 8. sz. Raktár: uicza 21. sz.

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. ***** Alapított 1871.



Dus raktár új és használt kocsik-
ból. Használt kocsik becserél-
tetnek és átalakítások elfogad-
tatnak jutányos árak mellett.
Ugyszint mindenféle tűzleti
és gazdasági kocsik készítése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

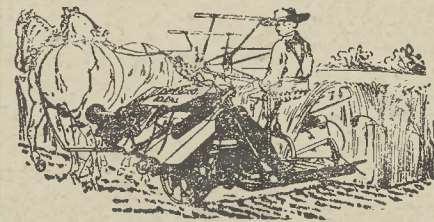
A legkedveltebb és legjobban bevált

Kéveköto-aratógépek *****
Marokrakó-aratógépek *****
Kaszalógépek, Gyűjtőgépek a

Deering-félék.

Ajánlja egyszersmind a jelen idényre **SACK RUDOLF** elismert kitünő **aczélekéit, kapáló- és töltögető-ekéit** és más egyéb legtökélete-
sebb **talajmivelő eszközeit és gépeit.**

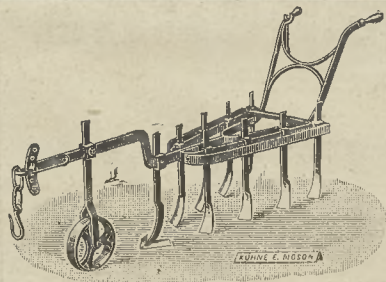
Mindezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett száll-
ítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:



PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépüzlete

Budapest, V., Váci-körút 52.



KÜHNE E.

hazánk legrégebb
mezőgazdasági
gépgyára *****

MOSONBAN

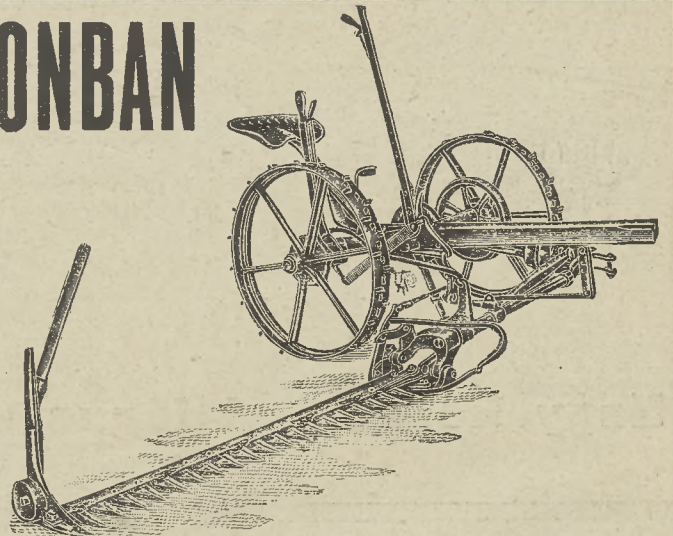
elismert gondos kivitelben szállit:

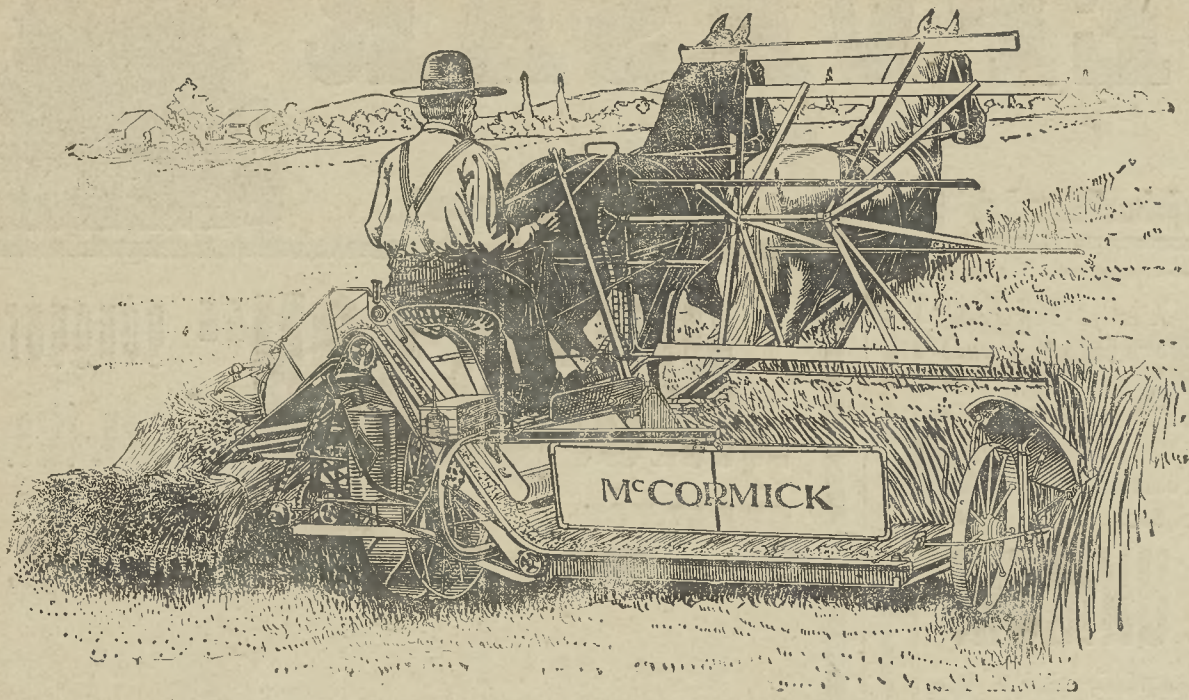
mindennemű egysoros kapáló-eszközöket,
Columbia-kultivátorokat, ***** Herrmann-kapálókat,

Laass-rendszerű többsoros kapálógépeket,
Burgonyamivelőgépeket, Szénagereblyéket,

„OSBORNE” kéveköto- és marokrakó *****
arató- és fűkaszaló-gépeket.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a. Fiokraktárak: Debreczen és Temesvár.





Eredeti Mc Cormick
Manila kévekötőfonal

Mc CORMICK

Harvesting Machine Comp., Chicago, U. S. A.

(amerikai aratógépgyár.)

Igazgatósága és főraktára: _____

Budapest, V. ker., Alkotmány-utcza 12. sz.



Speczialitások: _____

Kévekötő-aratógépek 5 és 6 ang. láb metsző szélességgel, szállító- és rudhordó-készülékkel.

Szabadalmazott _____

kalászemelő

„Daisy“ marokrakó aratógép — automatikus — asztalfelhajtó-készülékkel.

„New 4“ fűkaszalógépek 3½, 4½ és 5 ang. láb.

Szabadalmazott _____

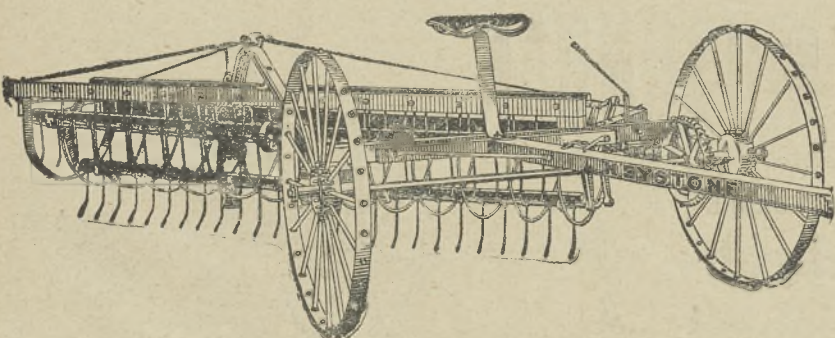
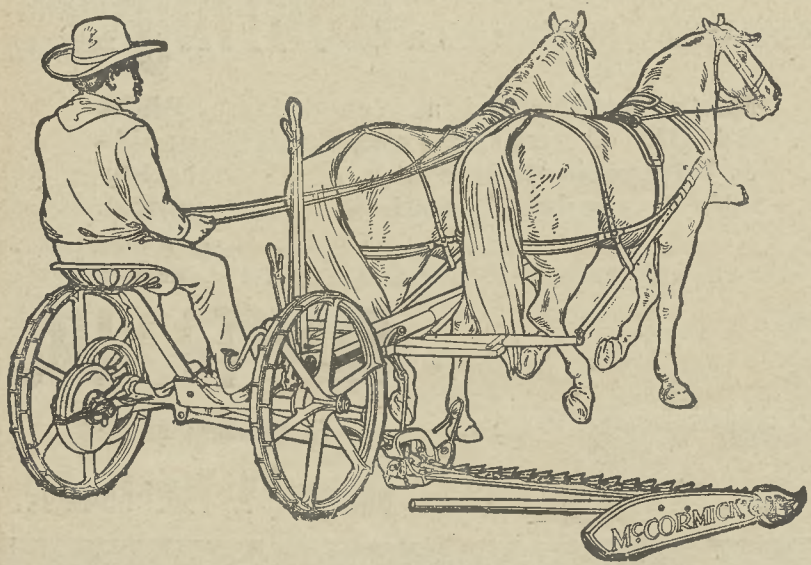
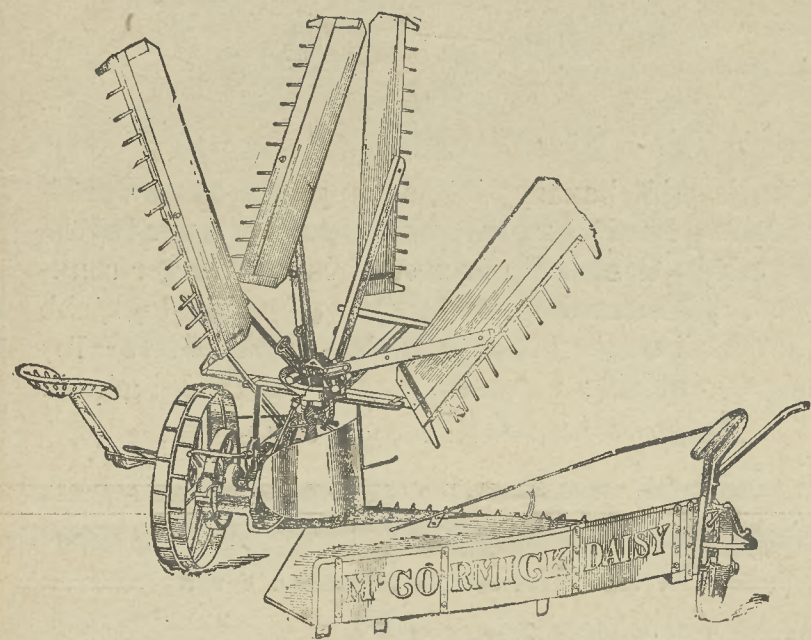
„Dán“ késgerenda

selyemfü, mohos rétek stb. kaszálására.

„Sidedelivery“ egyesített szénagyűjtő- és forgatógép (ujdonság).

Aczél lókapák tengeri, burgonya, szőlő kapálására.

14 fogas cultivator 7 darab külön gyomlálókéssel; tengeri, szőlő, takarmányrépa stb. kapálására.



Nagy képes katalógus és árjegyzék kívánságra díjmentesen.

Minden gazda véleménye az, hogy a legjobb a **Jurenák**-féle szabadalmazott eke. — Egy kísérlet mindenkit meggyőz erről.

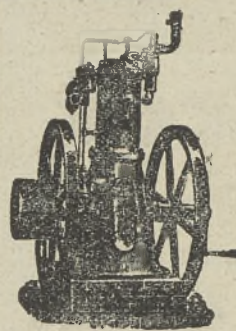
EKE

Leírást, felvilágosítást bárkinek ingyen küld

Sziklay Géza és Társa

Budapest, VIII., Baross-tér 3. sz.

(Saját házában.)



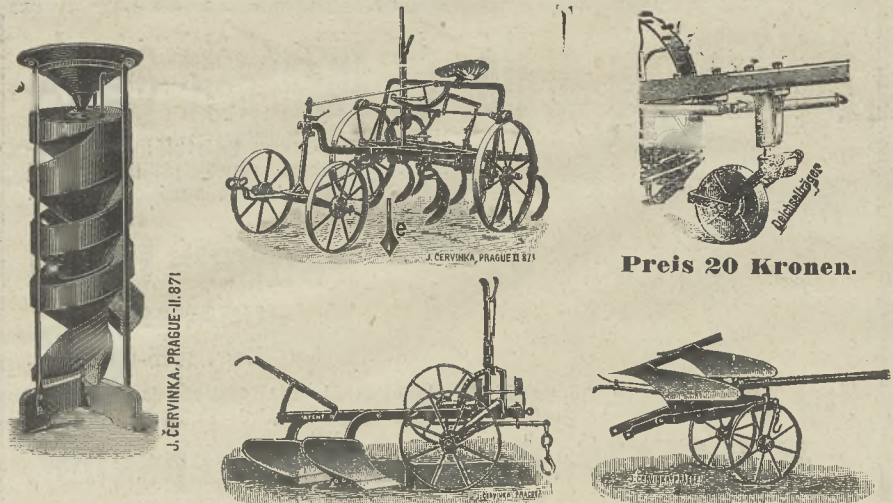
Takarmánykamra-berendezések Reformator-motorral.

Kívánatra saját rendszerünk szerint vízvezetési és villanyvilágítási üzemmél kombináljuk.

Olesó üzem! Teljes üzembiztonság!

Néhány referenzia: Turonyi Biedermann-féle uradalom Mozsgó, Turonyi Biedermann-féle uradalom Endrőcz, Turonyi Biedermann-féle uradalom Okorág-Kárász, lovag dr. Floch-Reyherberg Alfréd gazdasága Szódrákos-Csörög-Göd, bezerédi Bezeredy Andor gazdasága Ménfő, Rőjtöki Bauer Antal gazdasága Bódé, u. p. Ajka, Györi dr. Kautz Gyula gazdasága Györgyháza, u. p. Börny, Sg. Segesváry Ödön gazdasága Iklád-Domony, dr. Schwarz István Kis-Szántó, u. p. Bors, Milotai gazda-ág Milota, u. p. Tisza-Ujlak. — További felvilágosítással és ajánlattal **SIGNER F. és R. mérnöki vállalat, Budapest, U., Kálmán-utca 15.** szolgál.

JOHANN ČERVINKA, PRAG II. HAVLIČEKPLATZ No. 26.



Preis 20 Kronen.

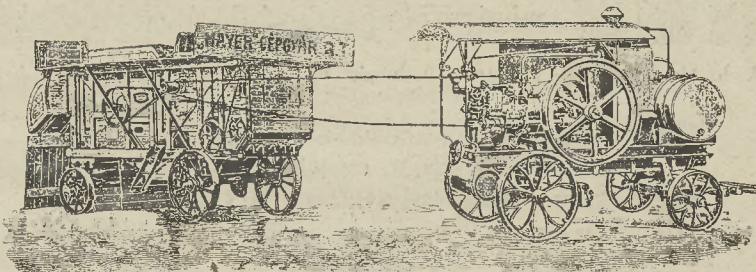
Offeriert als Spezialität die wehrberühmten automatische Schnecken-1rieure, vorzügliche massive Stahl-Kultivatoren mit amerikanischen in Oel gehärteten Stahlfederzinken, patentierte Deichselträger zu Mähmaschinen, wie überhaupt zu Maschinen mit schwerer Deichsel und 2-scharige Stahl-Pflüge, kippar, mit Deichsel.

Hazai gyártmány!

Kitünő munka!

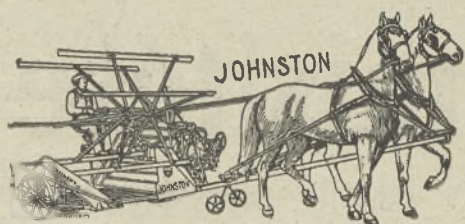
MAYER GÉPGYÁR vas és fémöntöde részvénytársaság

SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI. kerület, VÁCZI-KÖRUT 61. szám.



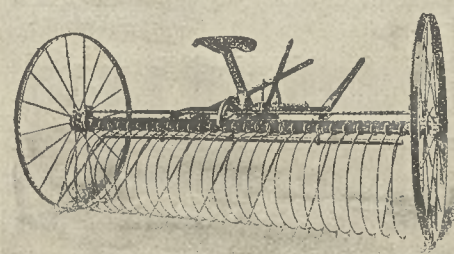
Benzinlokomobil-eséplő-szerelvények. Stabil-benzinmotorok. Szívógázmotorok faszén-, koks- és antracszit-fűtésre, 120 HP-ig. Malomépítészet. Szab. hydr. borsajtók, olajprések és mindennemű gazdasági gépek.

Kezvező fizetési feltételek. .. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.



A The Johnston Harvester Co.

legmodernebb amerikai speczialis aratógépgyár, mely a magyarországi használatra szánt gépeket teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.



JOHNSTON kévekötő aratógépek marokrakó aratógépek fűkaszálók szénaforgatók és gyűjtőgépek

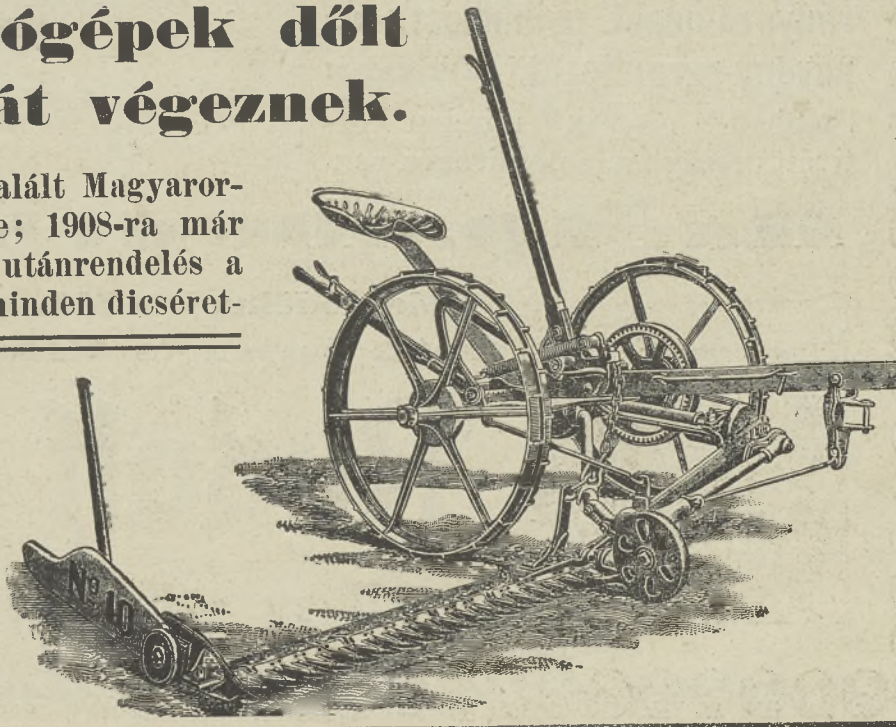
a legtökéletesebb szerkezetű, legkönnyebb kezelésű és legmegbízhatóbb munkateljesítésű e nemű gyártmányok a világon.

A „JOHNSTON” aratógépek dőlt gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1907-iki idényben 1600 „JOHNSTON” gép talált Magyarországon legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; 1908-ra már eddig is beérkezett több mint ezer darabra szóló utánrendelés a „JOHNSTON”-gépre. Birtokosainak megelégedését minden dicséretnél meggyőzőbben bizonyítja:

Vezérképviselő és főraktár:

Melichár Ferencz
Bächer Rudolf
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.



Gőzeléket

gőz-utihengereket és gőz-utimozdonyokat

legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállítanak

JOHN FOWLER & Co.

BUDAPEST—KELENFÖLD, vasút-állomás-szal szemben.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

TELEFON: 42-50.

MÓTOROK

mindenféle gazdasági gépek hajtására.

A hajtóerő benzin, spiritusz, kohógáz vagy generátorgáz. Üzemköltség $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ fillér óránként és lóerőnként.

Gőzekék. Gabonaelevátorok. Órló- és daráló hengerek. Benzin- és spiritusz-lokomobilok. Villamos világítás teljes berendezése. Villamos ivlámpák.

Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgál

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvénytársulat BUDAPESTEN.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és ozementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelákat, czeement-födélcserepeket, csöveket csatornázásra, alagesővezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Fellette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.** Kivánatra ingyen küldjük 84-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem berendezéshez oktatót küldünk, kivánatra állandóan is. **Levelezés magyar nyelven.**

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gasparly & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

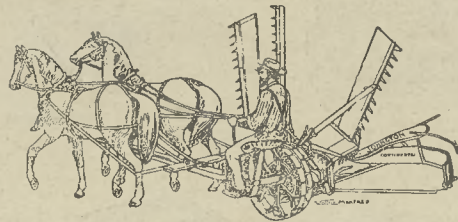
Legnagyobb gyár
a maga nemében



270 munkás
95 szabadalom stb

KNOTEK-féle arató- és fűkaszaló-gépek.

Elsőrangú gyártmány. — Legmesszebbmenő jótállás, olcsó árak és kedvező föltételek.



Szücs Ödön

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 66.

Nagy gyári raktár gőzcséplő-szerelvényekből, állandósított és kerekre szerelt motorokból és szab. alsó- és felső klómlésű „KINCSEM“-velőgépekből.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tessék árjegyzéket kérni!

A vadrepcze megsemmisítése

legbiztosabban és legolcsóbban végezhető a mindenhol bevált és hatalmas teljesítő képességgel bíró **Stephan-féle FIX vadrepcze-permetező**kkal.

Különféle konstrukciókban és rendkívül kedvező árakon kapható.

— Egyidejűleg ajánlok —
meszelő-, fertőtlenítő- és kátrányozó-gépet, gyümölcsfa- és növény-permetezőt.

Stephan-féle „Fix“ minden kultivált országban patentírozva van.



A legtökéletesebb gépek e nembn.

Egy munkás munkaképességének 20—40-szeresével felérő teljesítéssel.

Stephan „Fix“ gépe ő felsége Ferencz József királynak is működésben lett bemutatva.

Már 10.000 drb használatban.

Érdeklődőknek a 246. számú brosurát kivánatra ingyen és bérmentve küldi a cég:

Rudolf Krása

Wien, VII., Kirchengasse 29.

